

Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu
PTT raportteja

Kunnat verouudistuksen maksajina?

**Pasi Holm
Janne Huovari**

Helsinki 2011

Pellervon taloustutkimus PTT
Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
Puh. 09-348 8844
Faksi 09-3488 8500
Sähköposti ptt@ptt.fi

ISBN 978-952-224-074-3 (NID)
ISBN 978-952-224-075-0 (PDF)
ISSN 1456-3215 (NID)
ISSN 1796-4776 (PDF)

Helsinki 2011

Esipuhe

Valtiovarainministeriö asetti syksyllä 2008 verotuksen kehittämistyöryhmän selvittämään Suomen verotuksen uudistamista. Erityisesti huomiota tuli ottaa väestön ikääntymisen vaikutukset sekä osaamisen ja aineettoman pääoman aiempaa suurempi merkitys talouden kasvulle. Verouudistuksen tulisi huomioida myös verotuksen oikeudenmukaisuus ja kestäväan kehityksen liittyvät haasteet.

Tässä tutkimuksessa on arvioitu verotuksen kehittämistyöryhmän esitysten vaikutuksia kunta-verotukseen ja kuntien verotuloihin. Verovaikutukset on laskettu kunnittain ja raportissa esitellään vaikutukset suurimmille kunnille ja muille kunnille maakuntakohtaisesti.

Verotyöryhmän ehdotuksilla on huomattava vaikutus kuntien verotuloihin. Tuloverotuksen keventäminen vähentää kuntien verotuloja 2,4 prosenttia, eli 560 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuoton siirtäminen kunnilta valtiolle pienentää kuntien tuloja 6,6 prosenttia, eli 1550 miljoonaa euroa. Verotyöryhmä toivoo, että kunnat paikkaisivat verotulojen menetykset kiinteistöverotusta kiristämällä. Verotyöryhmän mukaan yhteisöveron poiston vaikutus olisi korvattava kunnille valtion-osuuksia kasvattamalla. Valitettavasti verotyöryhmä ei esitä mallia, miten yhteisövero-osuuden poisto kompensoitaisiin kunnille.

Tekijät kiittävät lämpimästi tutkimusasiamies Veli Pelkosta hyvästä yhteistyöstä. Kunnallisalan kehittämissäätiö on rahoittanut tutkimuksen.

Helsingissä 15.2.2011

Pasi Holm
Toimitusjohtaja
Pellervon taloustutkimus PTT

Yhteenveto

Verotuksen kehittämistyöryhmä ns. Hetemäen verotyöryhmä esitti vuonna 2010 kokonaisvaltaisen arvion Suomen verojärjestelmän muutostarpeista. Työryhmä esittää verotuksen painopisteen siirtämistä työn verotuksesta kulutuksen verotukseen.

Tämä toteutettaisiin ansiotuloveroa alentamalla kaikilla tulotasoilla, arvonlisäveron molempia alennettuja verokantoja ja vakioverokantaa nostamalla sekä valmisteverotusta kiristämällä. Yritys- ja pääomaverotuksessa painopistettä olisi siirrettävä yritysten verotuksesta omistajien verotukseen. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta olisi siirrettävä kokonaan valtiolle.

Kuntien verotulot vähenisivät merkittävästi

Verotyöryhmän ehdotuksilla on huomattava vaikutus kuntien verotuloihin. Tuloverotuksen keventäminen vähentää kuntien verotuloja 2,4 prosenttia, eli 560 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuoton siirtäminen kunnilta valtiolle pienentää kuntien verotuloja 6,6 prosenttia, eli 1550 miljoonaa euroa.

Verotyöryhmä toivoo, että kunnat paikkaisivat verotulojen menetykset kiinteistöverotusta kiristämällä. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 2,5 prosenttia kuntien vero-tuloista, eli 600 miljoonaa euroa.

Kunnat voivat kuitenkin pääosin itse päättää kiinteistöveron tuotosta. Valtio voi ohjata kuntia ainoastaan kiinteistöveron ala- ja ylä-rajoja muuttamalla sekä joillain muilla kiinteistöveron yksityiskohdilla. Verotyöryhmän ehdotusten mukaan valtion päätösperäisten kiinteistöveromuutosten tuoton arvioidaan olevan korkeintaan 80 miljoonaa euroa.

Porvoon, Kokkolan, Espoon, Oulun ja Helsingin verotulot vähenisivät lähes 10 prosenttia

Verotyöryhmän esityksen suurimmat häviäjät ovat kaupunkeja, joissa yhteisöverojen tuotot ovat kaikkein suurimmat. Porvoon, Kokkolan, Espoon, Oulun ja Helsingin verotulot vähenisivät lähes 10 prosenttia. Kaikki kunnat häviäisivät keskimäärin kuusi prosenttia. Porin ja Lahden verotulot vähenisivät viisi prosenttia.

Esimerkiksi Espoossa yhteisövero-osuuden poisto vähentäisi verotuloja 14 prosenttia ja tuloverotuksen keventäminen vähentäisi verotuloja kaksi prosenttia. Verotyöryhmä toivoo, että Espoo kiristäisi kiinteistöveroa. Arviomme mukaan kiinteistöveron korottaminen lisäisi Espoon verotuloja viisi prosenttia. Verotulojen muutos vaikuttaa myös kuntien verotulojen tasaukseen. Verotulojen pienenemisen seurauksena Espoon maksamat tulonsiirrot muille kunnille vähenisivät noin prosentin verran verotuloista.

Tuloveron alennus vähentää Jyväskylän verotuloja kolme prosenttia

Tuloverotuksen keventäminen kaikilla tulotasoilla kaventaisi väistämättä kuntien veropohjaa, koska kunnallisverosta tehtävät vähennykset kasvaisivat. Koska vähennykset tehdään ensisijaisesti valtion ansiotuloverosta ja vasta toissijaisesti kunnallisverosta, verotuloja menettäisivät eniten kunnat, joissa on paljon pienituloisia, ja vähiten kunnat, joissa on paljon suurituloisia.

Kunnallisveron tuotto vähenee hyvätuloisten Espoossa kaksi prosenttia ja opiskelijoiden Jyväskylässä kolme prosenttia. Tuloveron menetykset jakautuvat kuntien kesken huomattavasti tasaisemmat kuin yhteisöverojen menetykset.

Verotyöryhmän mielestä valtion tulisi kompensoida yhteisöveron kuntaosuuden poiston aiheuttamat verotulomenetykset kunnille niiden valtionosuuksia lisäämällä

Kokonaisuudessaan verotuksen kehittämistyöryhmän esitys vähentäisi kuntien verotuloja selvästi. Verotulojen vähennys ei välttämättä vaikuta kuntien tuloihin suoraan ainakaan lyhyellä aikavälillä, jos yhteisöverojen menetys korvataan kunnille niiden valtionosuuksia kasvattamalla.

Kiinteistöverotusta verotuksen kehittämistyöryhmä haluaisi kiristää, mutta konkreettiset esitykset nostaisivat kiinteistöverotusta vain vähän. Kiinteistöveron ylärajan poisto ja kiinteistöveron poistaminen, ainakin osittain, kuntien verotulojen tasausjärjestelmästä saattaa kannustaa kuntia jossain määrin kiristämään kiinteistöveroja. Kuntien verojärjestelmän muutokset haluttaisiin toteuttaa valtionosuusjärjestelmän uudistuksen yhteydessä.

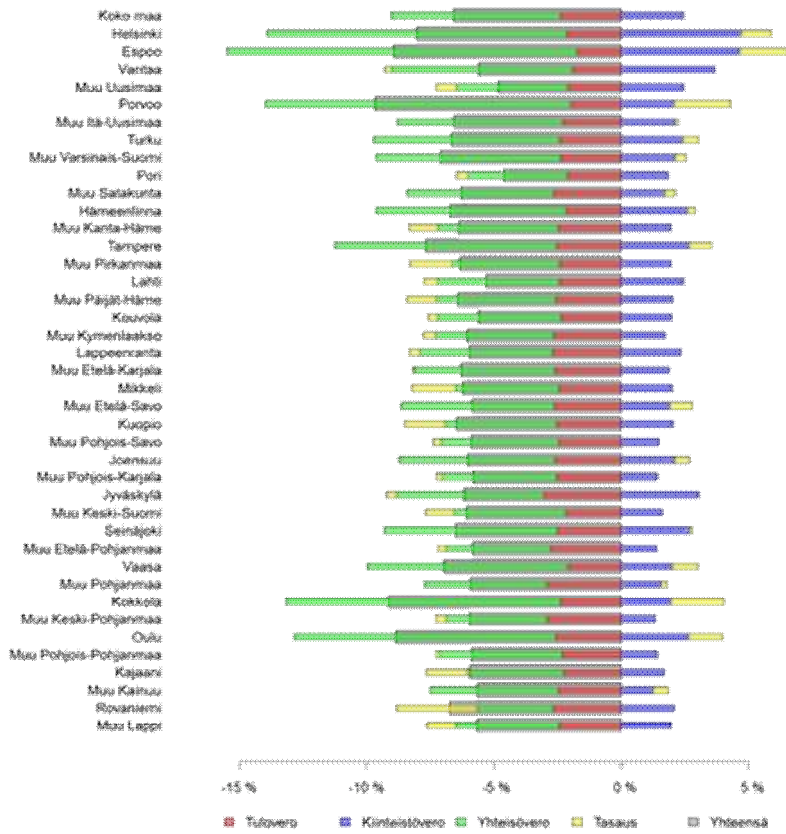
Kuntien tulojen riippuvaisuus valtionavusta kasvaisi

Valitettavasti verotyöryhmä ei esitä mallia, miten yhteisövero-osuuden poisto kompensoitaisiin kunnille. Ensiksi olisi ratkaistava, perustuisiko kompensaation yhteisöveron välittömään tuottoon vai otettaisiinko kompensaatiossa huomioon myös verotulojen tasausjärjestelmä. Toiseksi olisi ratkaistava, otettaisiinko kompensaatiossa mitenkään huomioon yhteisöveron tuoton ajallinen vaihtelu ja tulevaisuuden kehitystrendi. Kolmanneksi olisi varmistettava, että kunnilla säilyisi kannustin elinkeinopolitiikan suorittamiseen.

Kuntien kannalta ei ole samantekevää, mistä kunnan tulot koostuvat. Verotulot lisääntyvät automaattisesti talouden kasvaessa ja kunnilla on päätösvaltaa omiin veroihin; veroasteisiin ja osittain veropohjaan. Kuntien valtionosuudet ovat valtion kehysmenettelyn piiriin luettavia menoja, joissa päätösvalta on aina valtion.

Verotuksen kehittämistyöryhmän esityksen vaikutukset kuntien verotuloihin. (Kuntien verotulot 23,5 miljardia euroa vuonna 2008)

Muutos	Vaikutus kuntien verotuloihin	Vaikutus kuntien välisiin eroihin
Yhteisövero-osuuden poisto kunnilta.	Vähennys 6,6 % (1,55 mrd. €)	Eniten menettävät Porvoo, Kokkola ja Espoo. Vähiten menettävät pienet kunnat.
Työn verotuksen keventäminen noin 2 mrd. eurolla	Vähennys 2,4 % (560 milj. €)	Eniten menettävät kunnat, joilla paljon pienituloisia
Kiinteistöveron nousu	Lisäys 2,9 % (680 milj. €)	Tulolisäys on mahdollista pääkaupunkiseudulle, Tampereelle ja Jyväskylään.

Sisällys

Esipuhe	1
Yhteenveto.....	i
1. Työn verotuksen keventäminen ja yhteisöveron kuntaosuuden poisto vähentävät kuntien verotuloja	1
2. Kuntien verotulot	6
2.1 Kunnallisveroasteet vaihtelevat eri kunnissa	8
2.2 Yhteisöveron tuotto ja hajonta	9
2.3 Kiinteistöveron tuotto nykyisellä ylärajalla	11
3. Verotuksen kehittämistyöryhmän ehdotusten vaikutukset kuntiin ...	12
Lähteet	16
Liite 1. Kuntakohtaiset laskemat	17
Liite 2. Työn verotuksen alentaminen kunnallisverotuksessa	19
Liite 3. Yhteisö- ja yritysverotuksen muutokset kuntien kannalta	26
Liite 4. Kiinteistöverotuksen noston vaikutus	27
Liite 5. Yritysverouudistus	36

1. Työn verotuksen keventäminen ja yhteisöveron kuntaosuuden poisto vähentävät kuntien verotuloja

Valtiovarainministeriö asetti syksyllä 2008 verotuksen kehittämistyöryhmän selvittämään verotuksen rakenteen uudistamista. Työryhmän tavoitteena oli muuttaa verotusta talouden toimintaympäristön muutoksia vastaavasti. Erityisesti huomiota tuli ottaa väestön ikääntymisen vaikutuksiin sekä osaamisen ja aineettoman pääoman aiempaa suurempaan merkitykseen talouden kasvulle. Verouudistuksen tulisi huomioida myös verotuksen oikeudenmukaisuus ja kestäväan kehityksen liittyvät haasteet.

Tässä tutkimuksessa on arvioitu Verotuksen kehittämistyöryhmän (2010a; 2010b) esitysten vaikutuksia kuntien verotuloihin. Verovaikutukset on laskettu kunnittain. Raportissa esitellään verotuottovaikutukset suurimmille kunnille yksittäin ja muille kunnille maakuntakohtaisesti.

Verotuksen kehittämistyöryhmän suuri linja on verotuksen painopisteen siirtäminen työn verotuksesta välilliseen verotukseen. Työn verotuksen keventäminen vaikuttaa kunnallisveron tuottoon. Kuntien verotulojen kannalta merkittävä ehdotus on yhteisöveron kuntaosuuden tuoton siirto valtiolle.

Verotuksen kehittämistyöryhmä haluaa kannustaa kuntia korottamaan kiinteistöveroja. Konkreettiset esitykset nostaisivat kiinteistöverotusta vain vähän. Kuntien omaksi tehtäväksi jäisi kiinteistöveroprosenttien korottaminen. Tätä haluttaisiin kannustaa kiinteistöverotuksen ylärajojen osittaisella poistolla. Lisäksi kiinteistöverotusta haluttaisiin kannustaa verotuksen tasauksen kehittämällä, mutta konkreettiset keinot jätetään avoimeksi. Kuntien verojärjestelmän muutokset haluttaisiin toteuttaa valtiosuusjärjestelmän uudistuksen yhteydessä

Verotuksen kehittämistyöryhmä kompensoisi kunnille yhteisöveron tuoton siirtämisen valtiolle lisäämällä kuntien valtiosuuksia. Tuloveromuutosten aiheuttamat verotulojen menetykset on viime vuosina korvattu kunnille laskennallisen täysmääräisenä. Välillä menetykset on korvattu keskimääräisen menetyksen mukaan ja välillä suurimpia eroja on korjattu kuntakohtaisten menetysten perusteella.

Verotyöryhmän esitykset vaikuttavat koko kuntasektorin lisäksi myös kuntien välisiin eroihin, sillä kunnat poikkeavat toisistaan merkittävästikin veropohjan suuruuden ja rakenteen osalta.

Veroehdotus vähentää kuntien verotuloja ja lisää riippuvuutta valtiosuuksista

Tutkimuksen laskelmat kuvaavat verotyöryhmän esityksen vaikutuksia kuntien verotuloihin. Laskelmissa on jouduttu tekemään oletuksia muutosten teknisestä toteutuksesta, sillä monissa tapauksissa verotyöryhmän linjaus ei ole riittävän yksityiskohtiin.

Laskelmissa on otettu huomioon verotulojen tasausjärjestelmä. Käytännössä verotulojen tasaus tapahtuu kahden vuoden viiveellä. Laskelmat on tehty vuoden 2008 verotiedoilla, mutta ne kuvaavat kohtuullisen hyvin muutosten suhteellista suuruutta myös nykyisillä tulotasoilla.

Laskelmissa on otettu huomioon seuraavat verotuksen kehittämistyöryhmän keskeiset esitykset kuntien verotulojen kannalta:

- 1) Yhteisöveron tuotto pois kunnilta
- 2) Työn verotuksen alentaminen 2 mrd. euroa.
Sen on oletettu jakautuvan seuraavasti:
  - Tuloverotaulukkomuutos 1 300 miljoonaa euroa
  - Työtulovähennys 500 miljoonaa euroa
  - Perustulovähennys 200 miljoonaa euroa
- 3) Kiinteistöveroä toivotaan korotettavan 50 prosenttia
  - Vuoden 2010 kiinteistöprosenttien nosto kaikissa kiinteistöluokissa niin, että saadaan 600 miljoonan lisätulot. Maapohjalle yleistä korkeampi veroprosentti

Taulukko 1. Verotuksen kehittämistyöryhmän esityksen vaikutukset kuntien verotuloihin. (Kuntien verotulot 23,5 miljardia euroa vuonna 2008)

Muutos	Vaikutus kuntien verotuloihin
Yhteisövero-osuuden poisto kunnilta	- 6,6 % (1,55 mrd. €)
Työn verotuksen keventäminen noin 2 mrd. eurolla	- 2,4 % (560 milj. €)
Yritysverouudistus	Nettovaikutus vähäinen
Muut vähennykset	Vähäinen
Tavoitteena kiinteistöveron nousu 50 %	Tavoite + 2,5 % (600 milj. €)
- Maapohjan kiinteistöveron eriyttäminen yleisestä kiinteistöverosta ja alaraja nosto 0,2 prosenttiyksikköä	Alarajan nosto + 0,06 % (14 milj. €) Jos kaikki nostavat + 0,3 % (70 milj. €)
- Ylärajat poistetaan muilta kuin voimalaitosten ja vapaa-ajan asuntojen osalta	Tavoite + 2,2 %
- Verotulojen tasausjärjestelmän kehittäminen niin, että kunnilla olisi paremmat edellytykset käyttää kiinteistöveroä	Pyritään edellä oleviin tavoitteisiin
Kuntien valtionosuus	Yhteisöveron tuoton menetyksen kompensointi kunnille

Yhteisöveron poisto lisää kuntien riippuvaisuutta valtion kehysmenoista

Kuntien yhteisövero-osuuden poisto vähentäisi kuntien verotuloja 1,6 miljardia euroa. Verotulojen menetykset ovat suurissa kaupungeissa ja teollisuuspaikkakunnilla. Lopullinen vaikutus kuntien tuloihin riippuu siitä, miten yhteisöverojen poisto kompensoidaan kunnille.

Yhteisöveron poisto kunnilta lisää kuntien riippuvaisuutta valtiosta. Veropohjan mukaan määräytyvät verot kasvattavat kuntien tuloja automaattisesti talouden kasvaessa. Valtion kehysbudjetoinnin piiriin kuuluvien kuntien valtionosuuksien kasvattaminen sen sijaan on aina päätösperäistä.

Työn verotuksen keventämisen kuntataloudelliset vaikutukset ovat riippuvaisia vähennyksistä

Verotyöryhmän esityksessä työn verotusta esitetään kevennettävän kaksi miljardia euroa. Pääosa kevennyksestä olisi tarkoitus tehdä valtionveroista, mutta varsinkin pientuloisten veronkevennykset koskevat myös kunnallisveroa. Kuntienverotulot vähenisivät 560 miljoonaa euroa.

Käytännössä työn verotuksen keventäminen kuntaveroista tehdään joko työtulovähennystä tai kunnallisveron ansiotulovähennystä käyttäen. Kaikkein pienituloisimpien verotusta voidaan alentaa lisäksi perusvähennyksellä. Kunnallisveron ansiotulovähennys ja perusvähennys teh-

dään kuntaveroista. Työtulovähennys tehdään ensisijaisesti valtionverosta, mutta valtionverojen ylimenevältä osalta myös kuntaveroista.

Työtulovähennys lisää kuitenkin kuntien verotulojen riippuvaisuutta valtion tuloveroasteikosta. Tuloverotaulukon muutokset vaikuttavat siihen kuinka suuren osan työtulovähennyksestä voi tehdä valtionverotuksesta ja siten sen kuinka suuri osa työtulovähennyksistä tehdään kunnallisveroista.

Nostavatko kunnat toivotusti kiinteistöveroja?

Esityksessä kiinteistöverotusta esitetään laajennettavaksi ja tavoitteena on 600 miljoonan euron lisätulot. Lopullinen tulojen kasvu on kuitenkin kuntien päätöksistä kiinni. Tavoitteeseen pyritään eriyttämällä maapohjan ja rakennusten yleinen kiinteistövero ja korottamalla maapohjan kiinteistöveron alarajaa 0,2 prosenttiyksikköä sekä poistamalla kiinteistöverolta ylärajat vapaa-ajan asuntoja ja voimalaitoksia lukuun ottamatta.

Työryhmä esittää myös valtionosuuksien tasausjärjestelmän uudistamista niin, että kunnilla olisi paremmat mahdollisuudet käyttää kiinteistöveroa. Se, mitä tämä käytännössä tarkoittaa, jää kuitenkin auki. Yksi vaihtoehto olisi ehkä kiinteistöveron irrottaminen kuntien verotulon tasausjärjestelmästä.

Esitys lisää kuntien päätösvaltaa kiinteistöverosta ja kuntien mahdollisuuksia kasvattaa verotulojaan. Myös maapohjan kiinteistöveron eriyttäminen on kuntien kannalta hyvä asia ja lisää kuntien liikkumavaraa ja vaihtoehtoja kiinteistöverotuksessa.

Yhteisö- ja pääomaverouudistuksen sekä kotitalousvähennyksen vaikutukset jäävät vähäiseksi

Verotyöryhmän ehdotuksessa ansiotulona verotettu osuus listaamattomien yritysten osingoista poistuu ja kaikki osinkotulot verotetaan pääomatuloina. Tämä pienentää kuntien veropohjaa. Ehdotuksessa on kuitenkin vaikutusta myös yrittäjien käyttäytymiseen siinä, kuinka paljon he maksavat itselleen palkkana ja kuinka paljon osinkoina. Suurelle osalle yrittäjiä palkan maksu itselleen tulee suhteessa osinkojen maksuun aikaisempaa kannattavammaksi eli yrittäjien palkkatulot kasvava. Tämä taas kasvattaa kuntien veropohjaa. Nettovaikutus lisää kuntien verotuloja, mutta vain lievästi. Ansiotulo-osingot olivat vuonna 2008 vain noin 0,3 % ansiotuloista.

Kotitalousvähennyksen pienentäminen vähentäisi vähän kuntien veroista tehtäviä vähennyksiä. Kotitalousvähennys tehdään kuitenkin ensisijaisesti valtioverotuksesta ja vasta ylimenevältä osalta kunnallisveroista eli kunnallisverosta kotitalousvähennyksestä tehdään pienituloisilla. Kotitalousvähennyksen ylärajan lasku puolestaan kohdistuu suurelta osin parempituloisiin, joten vaikutus näkyy myös pääosin valtion verotuksessa.

Kuntakohtainen laskentakehikko

Arviot veromuutosten kuntakohtaisista vaikutuksista perustuvat PTT:n kuntien verotulojen laskentakehikkoon, jossa on käytetty kunnittaisia tietoja niiden tuloista ja kunnallisveroista, kiinteistöjen arvoista ja yhteisöveroista (katso liitteet 2-5). Kuntien kiinteistöveron muutokset on laskettu kuntien tulo- ja vähennysperusteiden jakaumien perusteella. Laskennassa käytetyt ja-

kaumat on estimoitu Tilastokeskuksen tietokannasta ”Veronalaiset tulot vuonna 2008 tuloluokittain”. Estimoinnissa on käytetty julkaistuja tietoja tarkempaa jaottelua sekä tuloluokkien että vähennysten osalta (julkaistut tiedot Suomen virallinen tilasto, 2010).

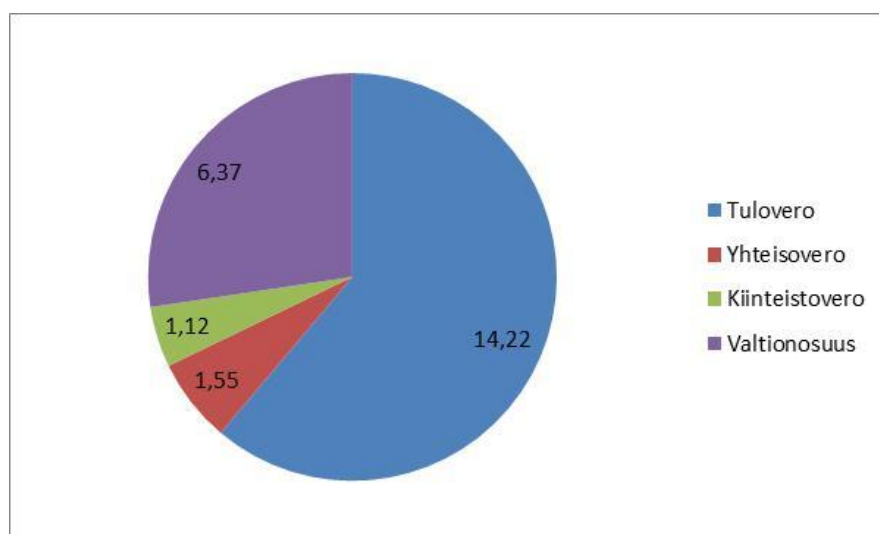
Tulo- ja vähennysperusteiden jakaumien sekä vero- ja vähennysperusteiden muutosten avulla on laskettu vaikutukset kuntien tuloveroihin. Tulo- ja vähennystiedot ovat tuoreimmalta tilastovuodelta eli 2008. Keskeisimmän veroperusteet on sen sijaan päivitetty vastaamaan nykyistä tilannetta.

Vaikka itse tulotiedon ovatkin muutaman vuoden takaa, arviot prosentuaalisista muutoksista kuntien verotuloissa vastaavat melko hyvin tilannetta, jos veromuutokset tehtäisiin nyt.

Kiinteistöverotuksen osalta arviot perustuvat Verohallinnon (2008a) tietoihin kiinteistöjen arvoista ja vuoden 2010 kiinteistöveroprosentteihin. Vuoden 2011 alusta voimaan tulleet kiinteistöveroprosenttimuutokset ovat olleet varsin pieniä, eivätkä vaikuta arvioihin merkittävästi. Tiedot kuntien yhteisövero-osuuksista ovat niin ikään Verohallinnon (2008b) tietoja.

2. Kuntien verotulot

Verotuksen kehittämistyöryhmän ehdotusten piiriin kuuluvat verotulot ja valtionosuuden muodostavat noin $\frac{3}{4}$ kuntien kaikista tuloista. Vuonna 2008, kun otetaan huomioon vuoden 2009 alusta voimaan tullut työtulovähennys, kuntien tuloverojen tuotto oli 14,2 miljardia euroa (kuvio 1). Yhteisöveron tuotto oli 1,6 miljardia euroa ja kiinteistöveron 1,1 miljardia euroa. Kuntien valtionosuus oli 6,4 miljardia euroa.

Kuvio 1. Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuonna 2008, miljoonaa euroa.

Yksittäisillä kunnilla tulorakenne poikkeaa kuitenkin merkittävästikin keskimääräisestä (taulukko 2). Esimerkiksi Espoossa tuloveron osuus verotuloista ja valtionosuudesta on 83 prosenttia. Valtionosuuden osuus Kajaanissa on 35,6 prosenttia.

Taulukko 2. Eri verotuloerien osuus, valtionosuus ja verotulojen tasauksen osuus, prosenttia, kuntien tuloista (pl tasaustulo). (Eri verotuloerien osuuksien ja valtionosuuden summa on 100 prosenttia.)

Alue	Tulovero, %	Yhteisövero, %	Kiinteistövero, %	Valtionosuus, %	Tasaus, %
Koko maa	61,2	6,7	4,8	27,4	0,0
Ahvenenmaa	na	na	na	na	na
Helsinki	75,7	11,8	7,2	5,4	-12,6
Espoo	83,0	13,8	5,6	-2,3	-17,1
Vantaa	74,4	7,1	6,9	11,6	-7,7
Muu Uusimaa	72,2	4,4	4,7	18,8	-4,4
Turku	55,8	7,3	4,7	32,3	-2,6
Muu Varsinais-Suomi	60,5	7,3	4,3	28,0	-1,1
Pori	50,0	3,9	3,4	42,7	0,0
Muu Satakunta	57,3	5,8	4,1	32,7	0,9
Hämeenlinna	63,8	7,5	4,5	24,3	-3,8
Muu Kanta-Häme	59,8	4,7	3,7	31,8	3,3
Tampere	64,3	8,7	4,6	22,4	-4,4
Muu Pirkanmaa	61,4	4,2	4,3	30,2	1,9
Lahti	62,4	4,8	5,6	27,2	-0,6
Muu Päijät-Häme	58,1	4,7	4,6	32,7	5,5
Kouvola	65,2	4,8	4,8	25,2	-1,5
Muu Kymenlaakso	61,9	4,7	4,7	28,8	0,4
Lappeenranta	64,5	5,2	4,7	25,6	-0,4
Muu Etelä-Karjala	55,5	5,5	4,4	34,6	3,6
Mikkeli	58,4	4,0	4,4	33,2	4,9
Muu Etelä-Savo	47,2	6,0	4,1	42,7	9,6
Kuopio	58,6	4,4	4,7	32,4	5,0
Muu Pohjois-Savo	47,5	4,6	3,4	44,5	11,0
Joensuu	54,1	6,1	5,1	34,7	3,4
Muu Pohjois-Karjala	43,8	4,5	3,1	48,6	14,2
Jyväskylä	66,7	5,8	7,7	19,8	-1,2
Muu Keski-Suomi	47,0	4,4	3,6	45,0	13,7
Seinäjoki	63,4	6,8	6,5	23,2	-1,9
Muu Etelä-Pohjanmaa	46,1	4,1	2,9	46,9	12,8
Vaasa	56,5	7,9	4,1	31,6	-3,6
Muu Pohjanmaa	52,8	4,8	3,4	39,0	5,9
Kokkola	59,1	10,8	3,9	26,2	-1,8
Muu Keski-Pohjanmaa	44,9	3,9	2,7	48,4	16,2
Oulu	67,6	10,3	4,1	18,0	-4,7
Muu Pohjois-Pohjanmaa	48,0	4,8	3,7	43,4	10,1
Kajaani	55,8	3,8	4,8	35,6	3,4
Muu Kainuu	40,2	5,0	4,3	50,5	13,1
Rovaniemi	59,8	3,0	8,6	28,5	3,2
Muu Lappi	47,9	4,0	6,1	41,9	5,9
Porvoo	66,4	12,0	4,4	17,2	-6,5
Muu Itä-Uusimaa	64,1	6,5	5,7	23,7	-2,5

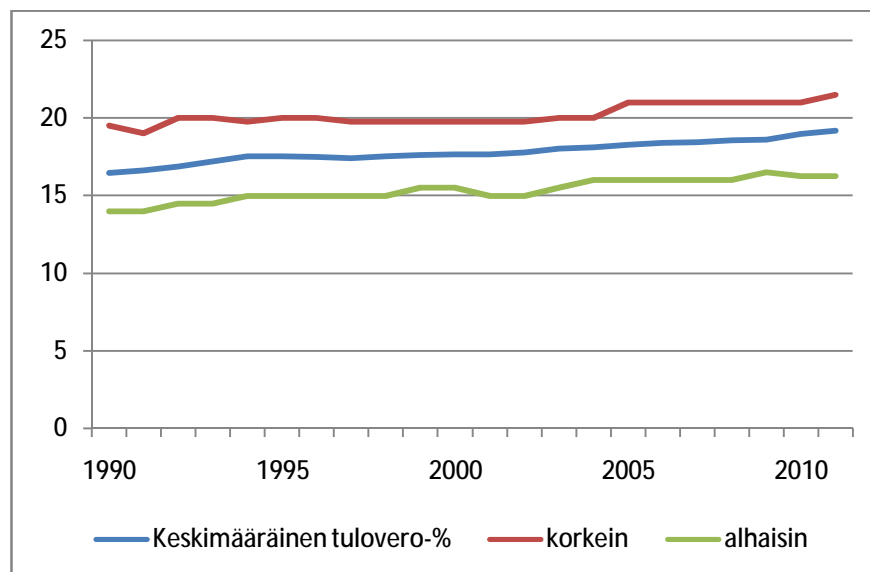
Koska kunnilla on hyvin erilainen veropohja, tasataan verotuloja kuntien kesken. Verotulojen tasaus lasketaan kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja kuntien yhteisövero-osuudesta. Tasaus tehdään siten, että kaikille kunnille taataan 91,86 % laskennallisista keskimääräisistä verotuloista. Rajan ylimenevältä osalta tehdään verotuloihin 37 % tasausvähennys (kuntien valtionosuuslaki 1996). Laskennalliset verotulot lasketaan koko maan keskimääräisen kunnallisveroprosentin ja keskimääräisten kiinteistöveroprosenttien ja todellisen yhteisövero-osuuden perusteella. Tasauksen vuoksi Espoon menetti 17,1 prosenttia verotuloistaan ja valtionosuudestaan vuonna 2008. Kajaanin vastaavat tulot kasvoivat tasauksen ansiosta 10,1 prosenttia (taulukko 2).

Verotulojen tasaus lasketaan viimeisen valmistuneen verotuksen perusteella eli kaksi vuotta aikaisemman verotuksen tietojen perusteella. Tässä tehdyissä veromuutoslaskelmissa verotulojen tasausvaikutus näkyy siis käytännössä vasta kahden vuoden kuluttua päätöksestä. Veromuutokset vaikuttavat laskennallisiin verotuloihin ja sitä kautta tasaukseen.

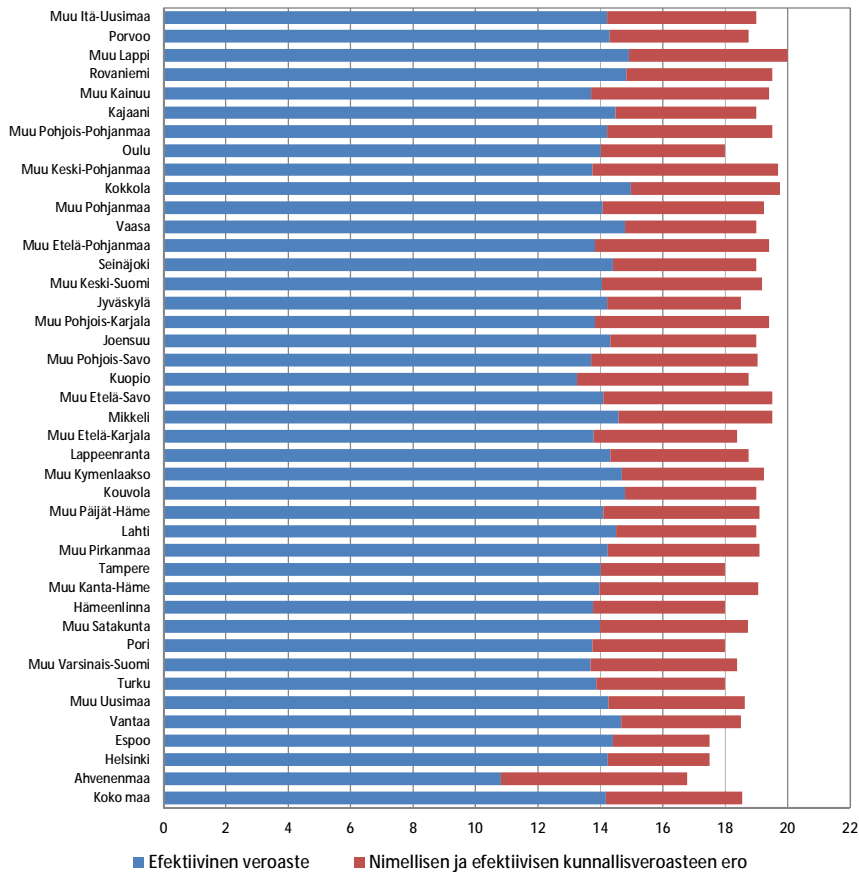
2.1 Kunnallisveroasteet vaihtelevat eri kunnissa

Eri kuntien kunnallisveroasteet poikkeavat merkittävästi toisistaan (kuvio 2). Korkeimman ja matalimman veroprosentin ero on ollut viime vuosina noin viisi prosenttiyksikköä. Suurimmalla osalla kuntia erot ovat kuitenkin pienemmät, sillä valtaosa kunnista on noin prosenttiyksikön päässä keskiarvosta. Erot kunnallisveroprosentissa tarkoittavat kuntien kannalta erilaista liikkumavaraa kuntataloudessa. Jo valmiiksi keskimääräistä korkeamman veroprosentin edelleen nostaminen verotulojen saamiseksi on vaikeampaa kuin ennestään keskimääräistä alhaisemman veroprosentin kunnissa.

Nimellinen kunnallisveroprosentti kertoo vain osittain kuntaveron tuotosta ja sen kireydestä. Monet kuntalaiset voivat tehdä kunnallisverostaan vähennyksiä. Esimerkiksi kunnallisveron ansiotulovähennys, perusvähennys ja tulonhankkimisvähennys saattavat vähentää efektiivistä kunnallisveroastetta (kuvio 3). Vuonna 2008 keskimääräinen nimellinen kunnallisveroaste oli 18,55 prosenttia ja vähennykset huomioon ottava efektiivinen kunnallisveroaste oli 14,18 prosenttia.

Kuvio 2. Kunnallisveroprosenttien hajonta. Lähde: Kuntaliitto.

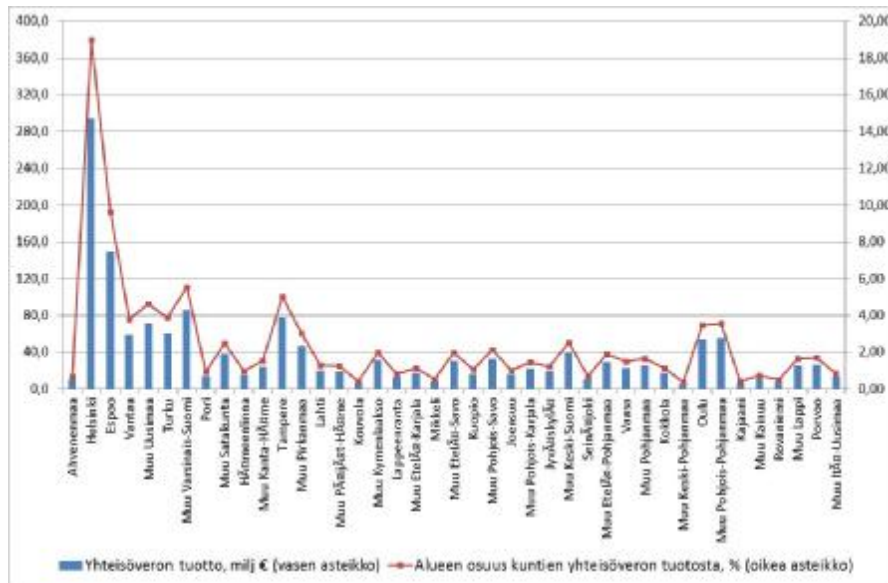
Kuvio 3. Nimellinen ja efektiivinen kunnallisveroaste eri kunnissa.

Niissä kunnissa, joissa asuu suhteellisesti enemmän pienituloisia, efektiivinen kunnallisveroaste on keskimääräistä alhaisempi. Esimerkiksi Kainuussa efektiivinen veroaste on keskimääräistä alhaisempi, vaikka nimellinen veroaste on keskimääräistä korkeampi.

2.2 Yhteisöveron tuotto ja hajonta

Yhteisöveron tuotto kunnille oli 1,55 miljardia euroa vuonna 2008. Yhteisöveron tuotto vaihtelee huomattavasti suhdanteiden mukaan. Mitä paremmin yritykset pärjäävät, sitä paremmin yhteisövero tuottaa.

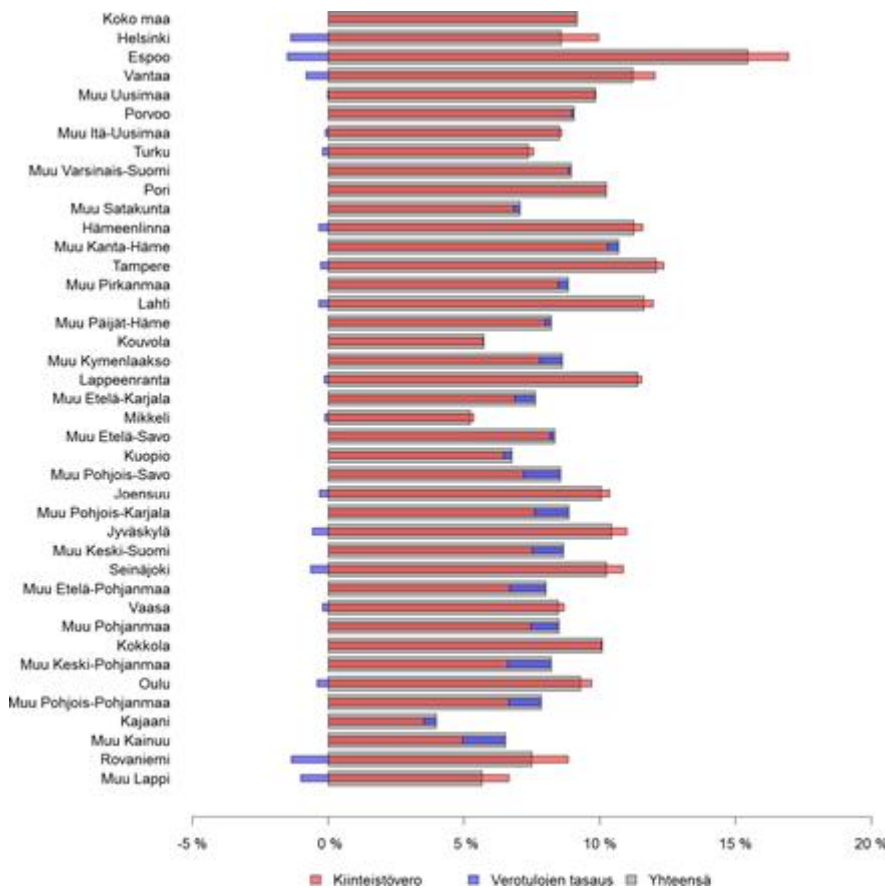
Yhteisöveron tuotto jakautuu varsin epätasaisesti alueittain. Helsingin osuus kuntien saamista yhteisöveroista oli 19 prosenttia, eli 295 miljoonaa euroa. Espoon osuus oli vaajat kymmenen prosenttia, Tampereen viisi prosenttia, Vantaa ja Turun neljä prosenttia sekä Oulun vajaat neljä prosenttia.

Kuvio 4. Yhteisöveron tuotto eri kunnissa vuonna 2008, miljoonaa euroa, ja alueen osuus kuntien yhteisöveron tuotosta, %

2.3 Kiinteistöveron tuotto nykyisellä ylärajalla

Kunnat voisivat saada halutessaan reilusti lisätuloja nykyisellä kiinteistöverojärjestelmällä (kuvio 5). Kuntien potentiaalisissa on kuitenkin eroja. Selvästi suurin potentiaali on Espoolla, jolla on sekä alhaiset rajat, että paljon kiinteistömassaa. Espoo voisi kasvattaa verotulojaan 15 prosentilla, jos se nostaisi maksimaalisesti kiinteistöverojaan. Pienin potentiaali on kunnilla, joiden kiinteistöveroprosentti on jo nyt keskimääräistä korkeampi.

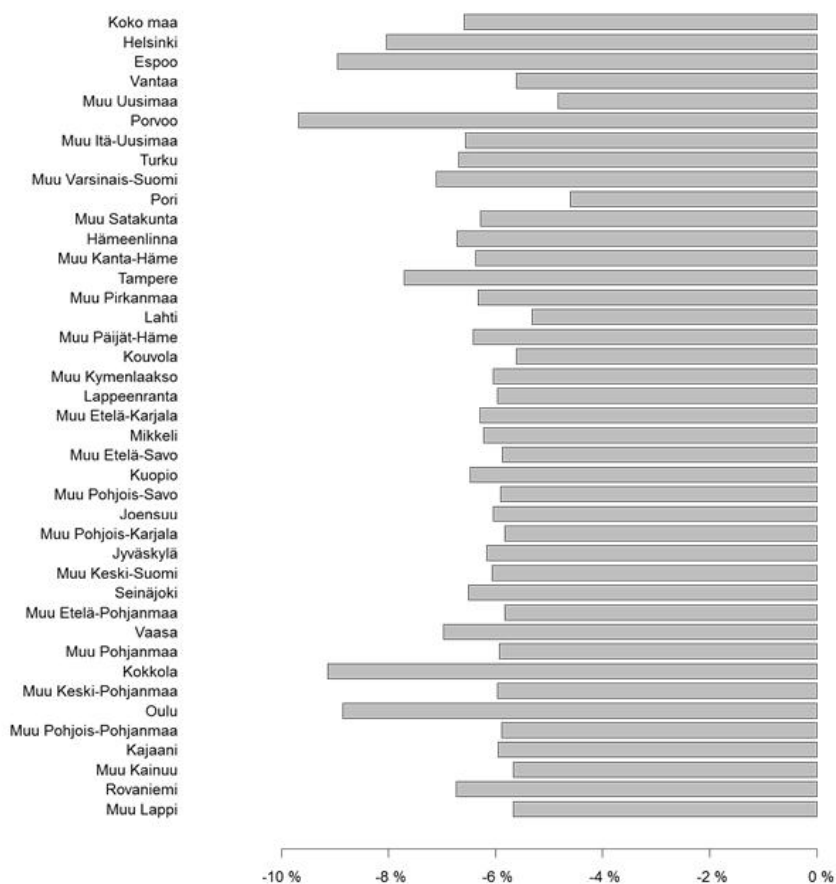
Kuvio 5. Kiinteistöveron maksimaalisen noston (nykyiselle ylärajalle) vaikutus kuntien verotuloihin.

Osa yksittäisen kunnan kiinteistöveron noston tuotosta saattaa nykyisin mennä verotulojen tasejärjestelmän kautta toisten kuntien hyödyksi. Verotuksen kehittämistyöryhmä ehdottaa kiinteistöveron ainakin osittaista poistamista tasejärjestelmän piiristä.

3. Verotuksen kehittämistyöryhmän ehdotusten vaikutukset kuntiin

Verotyöryhmän ehdotuksilla on huomattava vaikutus kuntien verotuloihin. Tuloverotuksen keventäminen vähentää kuntien verotuloja 2,4 prosenttia, eli 560 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuoton siirtäminen kunnilta valtiolle pienentää kuntien verotuloja 6,6 prosenttia, eli 1550 miljoonaa euroa.

Verotyöryhmä toivoo, että kunnat paikkaisivat verotulojen menetykset kiinteistöverotusta kiristämällä. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 2,5 prosenttia kuntien verotuloista, eli 600 miljoonaa euroa. Verotyöryhmän ehdotuksen kokonaisarviossa oletetaan, että kunnat nostavat kiinteistöverojaan verotyöryhmän esityksen mukaan. Valtio voi ohjata kuntien ainoastaan kiinteistöveron ala- ja ylärajoja muuttamalla sekä joillain muilla kiinteistöveron yksityiskohdilla. Valtion päätösperäisten kiinteistöveromuutosten tuoton arvioidaan olevan korkeintaan 80 miljoonaa euroa.

Kuvio 6. Verotyöryhmän verosityksen kokonaisvaikutus kuntien verotuloihin.

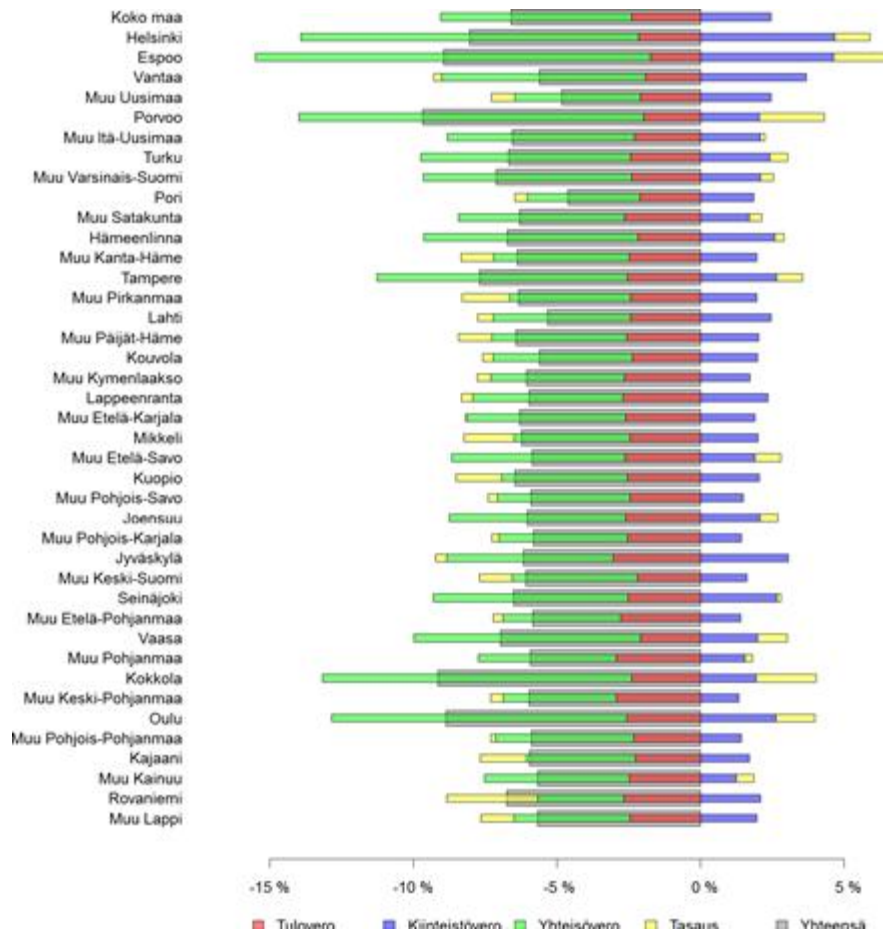
Verotyöryhmän esitysten suurimmat häviäjät ovat kaupunkeja, joissa yhteisöverojen tuotot ovat kaikkein suurimmat (kuvio 6). Porvoon, Kokkolan, Espoon, Oulun ja Helsingin verotulot vähenisivät lähes 10 prosenttia. Kaikki kunnat häviäisivät keskimäärin kuusi prosenttia. Maakunnan keskuskaupungissa verotulon menetykset ovat yleensä, muutamia poikkeuksia, suurempia kuin sitä ympäröivissä kunnissa.

Verotuksen kehittämistyöryhmän ehdotuksen vaikutus kuntien verotuloihin voidaan jakaa osiin: yhteisöveron poisto, tuloveron kevennys, verotulojen tasausjärjestelmän kautta syntyvä muutos ja kiinteistöveron korotus (kuvio 7). Yhteisöveron poisto vähentää Espoon verotuloja 15 prosentilla sekä Helsingin ja Porvoon verotuloja 14 prosentilla. Muita merkittäviä häviäjiä ovat Kokkola, Oulu ja Tampere. Yhteisöveron poisto vähentää kuntien verotuloja keskimäärin kahdeksan prosenttia.

Tuloveron keventäminen vähentää kuntien verotuloja keskimäärin 2,4 prosenttia. Kuntien verotulomenetykset vaihtelevat kahden ja neljän prosentin välillä. Ne kunnat, joissa on paljon matalatuloisia palkansaajia, menettävät suhteellisesti kaikkein eniten verotuloja. Esimerkkeinä tästä ovat Jyväskylä, Lappeenranta ja Oulu.

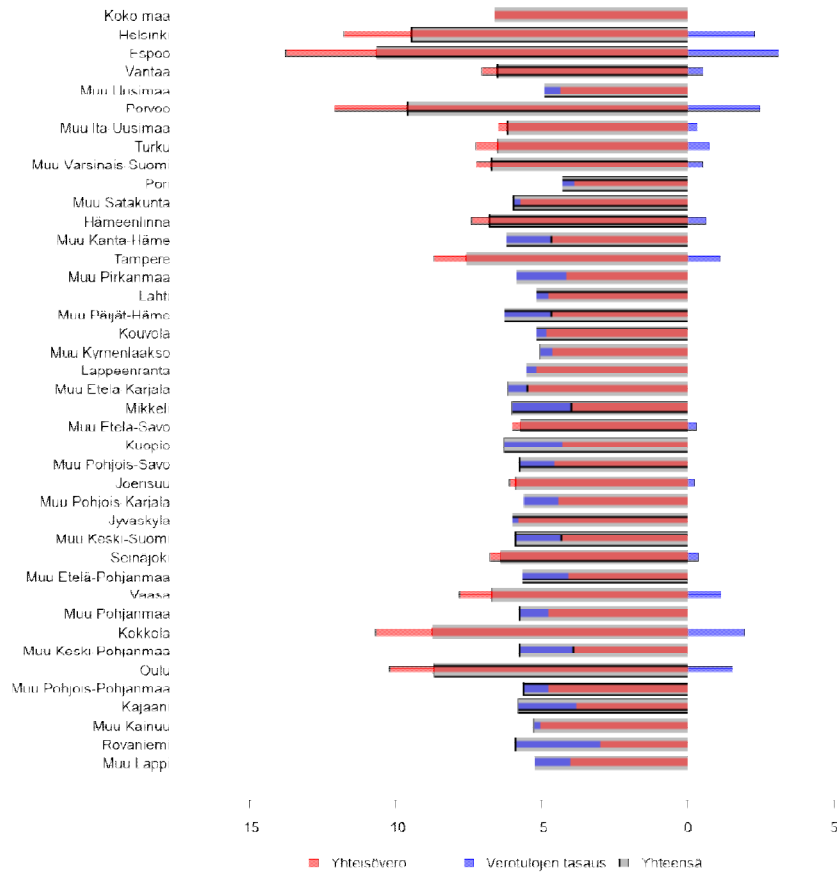
Jos kaikki kunnat nostavat kiinteistöverojaan verotuksen kehittämistyöryhmän hahmottelemalla tavalla, kiinteistöverot kasvattavat kuntien verotuloja sitä enemmän, mitä korkeampi verotusarvo kuntien kiinteistöillä on. Helsingissä ja Espoossa kiinteistöveron tuotto lisäisi kuntien verotuloja neljä prosenttiyksikköä. Keskimäärin kunnissa kiinteistöveron korotus lisäisi verotuloja 2,5 prosenttia. Maaseutukunnissa kiinteistöveron muutoksilla on suhteellisesti pienempi vaikutus.

Verotuksen kehittämistyöryhmän veroehdotukset vaikuttavat kuntien verotuloihin myös kuntien verotulojen tasausjärjestelmän kautta. Muutoksen myötä verotulojen tasaus kuntien välillä pienenee, koska yhteisöverojen poisto pienentää selvästi kuntien välisiä eroja verotuloissa. Ne kunnat, jotka menettävät paljon verotuloja yhteisöveron poiston myötä, hyötyvät verotulojen tasausjärjestelmän kautta. Porvoo, Kokkola, Espoo, Oulu ja Helsinki joutuvat aikaisempaa vähemmän rahoittamaan muita kuntia. Monissa pienissä kunnissa verotulojen tasausjärjestelmän kautta tulee aikaisempaa vähemmän tuloja. Liitteessä 1 on esitetty verotyöryhmän esitysten vaikutukset 98 suurimmalle kunnalle.

Kuvio 7. Verotyöryhmän veroehdotuksen eri osatekijöiden vaikutus kuntien verotuloihin

Verotuksen kehittämistyöryhmä korostaa, että kuntien valtionosuuksilla kompensoitaisiin kuntien yhteisöveron poiston aiheuttamat verotulomenetykset. Keskimäärin kuntien verotulot vähenevät 6,6 prosenttia. Espoossa verotulot vähenevät 15 prosenttia. Koska verotulojen vähentyminen pienentää verotulon tasausjärjestelmään maksettavaa rahamäärää, Espoon nettotappio on yksitoista prosenttia Espoon verotuloista (kuvio 8). Helsingin bruttotappio yhteisövero-osuuden poistosta on 13 prosenttia ja nettotappio on kymmenen prosenttia.

Kuvio 8. Yhteisöveron kuntaosuuden poiston vaikutus kuntien verotuloihin

Valitettavasti verotyöryhmä ei esitä mallia, millä yhteisövero-osuuden poisto kompensoitaisiin kunnille. Ensiksi olisi ratkaistava, perustuisiko kompensaation yhteisövero välittömään tuottoon vai otettaisiinko kompensaatiossa huomioon myös verotulojen tasausjärjestelmä. Toiseksi olisi ratkaistava, otettaisiinko kompensaatiossa mitenkään huomioon yhteisövero-osuuden tuoton ajallinen vaihtelu. Lyhyen ajan suhdanneluotoista vaihtelua tärkeämpää olisi huomioida pidemmän aikavälin rakenteellinen muutos yritystoiminnan kehityksessä. Kolmanneksi olisi varmistettava, että kunnilla säilyisi kannustin elinkeinopolitiikan suorittamiseen.

Lähteet

- Kari, S. & Valjus, I., 2010. Verotuksen kehittämistyöryhmän tuloveroesitysten vaikutus yrittäjän veroihin. *Taustamuistio, Verotyöryhmä*.
- Kuntien valtionosuuslaki, 1996. FINLEX - Ajantasainen lainsäädäntö: 20.12.1996/1147.
- Verontilityslaki, FINLEX ® - Ajantasainen lainsäädäntö: 10.7.1998/532.
- Verotuksen kehittämistyöryhmä, 2010a. Verotuksen kehittämistyöryhmän loppuportti. *Valtiovarainministeriön julkaisuja 35/2010*.
- Verotuksen kehittämistyöryhmä, 2010b. Verotuksen kehittämistyöryhmän väliraportti. *Valtiovarainministeriön julkaisuja 35/2010*.
- Suomen virallinen tilasto (2010). Veronalaiset tulot 2008. ISSN=1798-3843. Helsinki: Tilastokeskus. <http://tilastokeskus.fi/til/tvt/tau.html>.
- Verohallinto (2008a). Kiinteistöjen verotusarvo käyttötarkoituksen mukaan luokiteltuna. <http://veronsaajat.vero.fi/fi-fi/tilastot/Documents/Kiinteist%C3%B6jen%20verotusarvot%202008.xls>.
- Verohallinto (2008b). Yhteisöverojen jako-osuudet. <http://veronsaajat.vero.fi/fi-fi/tilastot/Documents/Yhteis%C3%B6veron%20jako-osuudet%202008,%20kunn%20ja%20srk.xls>.

Liite 1. Kuntakohtaiset laskelmat

Kunta	Alue	Tulovero	Kiinteistövero	Yhteisövero	Tasaus	Yhteensä
Koko maa	0	-2,4	2,5	-6,7	0,0	-6,6
Akaa	20	-2,3	1,2	-3,4	-1,7	-6,1
Anjalankoski	754	-2,1	1,4	-2,8	-2,2	-5,8
Espoo - Esbo	49	-1,7	4,6	-13,7	2,0	-8,8
Forssa	61	-2,4	1,9	-6,1	0,6	-6,0
Hamina - Fre	75	-2,3	1,8	-5,3	-0,3	-6,1
Haukipudas	84	-1,9	1,3	-1,8	-3,7	-6,1
Heinola	111	-2,3	2,2	-5,0	-0,5	-5,7
Helsinki - Hel	91	-2,1	4,6	-11,7	1,3	-7,9
Hollola	98	-2,3	1,7	-3,6	-2,6	-6,8
Hyvinkää - Hy	106	-1,9	1,9	-7,4	0,6	-6,7
Hämeenlinna	109	-2,1	2,6	-7,4	0,4	-6,6
Iisalmi - Idens	140	-2,5	1,8	-4,6	-1,0	-6,3
Ilmajoki	145	-2,6	1,3	-2,4	-2,5	-6,2
Imatra	153	-2,3	1,7	-5,2	-0,3	-6,0
Janakkala	165	-2,2	1,8	-4,0	-2,1	-6,5
Joensuu	167	-2,5	2,1	-6,1	0,7	-5,9
Joutseno	173	-2,6	1,7	-6,7	1,1	-6,4
Jyväskylä	179	-3,0	3,0	-5,7	-0,3	-6,0
Jyväskylän m	180	-2,1	1,6	-2,7	-3,3	-6,5
Jämsä	182	-2,2	1,9	-6,1	0,2	-6,2
Järvenpää - Ti	186	-1,9	2,5	-3,1	-1,6	-4,1
Kaarina - S:t	202	-1,7	2,1	-5,3	-0,6	-5,5
Kajaani - Kaja	205	-2,2	1,7	-3,7	-1,7	-6,0
Kangasala	211	-2,2	2,2	-2,8	-1,5	-4,3
Kankaanpää	214	-2,7	1,8	-4,4	-1,0	-6,3
Kauhajoki	232	-2,8	1,5	-4,7	-0,1	-6,1
Kemi	240	-2,1	1,8	-4,3	-0,8	-5,4
Kempele	244	-1,9	2,0	-4,2	-1,0	-5,2
Kerava - Kerv	245	-1,9	2,5	-5,2	-0,9	-5,4
Keuruu	249	-2,5	1,6	-5,2	0,3	-5,8
Kiiminki	255	-1,9	1,3	-1,0	-4,8	-6,3
Kirkkonummi	257	-1,6	3,1	-4,7	-1,2	-4,4
Kokkola - Kai	272	-2,3	1,9	-10,6	1,9	-9,0
Kontiolahti	276	-2,2	1,5	-2,4	-3,5	-6,6
Kotka	285	-2,9	1,7	-4,2	-0,2	-5,6
Kouvola	286	-2,3	1,9	-4,7	-0,5	-5,6
Kuhmo	290	-2,9	0,8	-5,3	1,8	-5,6
Kuopio	297	-2,5	2,0	-4,3	-1,5	-6,3
Kurikka	301	-3,0	1,4	-7,2	2,4	-6,4
Kuusamo	305	-2,4	2,4	-4,0	-1,6	-5,7
Kuusankoski	306	-1,9	1,7	-6,1	-0,1	-6,4
Lahti - Lahtis	398	-2,4	2,4	-4,8	-0,5	-5,2
Lappeenranta	405	-2,6	2,3	-5,2	-0,3	-5,8
Lapua - Lappo	408	-2,7	1,4	-3,8	-0,8	-5,9
Laukaa	410	-2,2	1,7	-2,9	-3,0	-6,4
Lempäälä	418	-2,0	2,4	-3,3	-1,4	-4,3
Leppävirta	420	-2,8	1,6	-4,5	-0,5	-6,2

Kunta	Alue	Tulovero	Kiinteistövero	Yhteisövero	Tasaus	Yhteensä
Koko maa	0	-2,4	2,5	-6,7	0,0	-6,6
Lieksa	422	-2,4	1,7	-6,1	1,4	-5,4
Lieto - Lundo	423	-2,0	1,7	-3,2	-1,3	-4,8
Liperi	426	-2,6	1,4	-2,1	-2,9	-6,3
Lohja - Lojo	444	-2,6	2,2	-4,3	-0,6	-5,3
Loimaa	430	-2,5	1,8	-3,6	-1,6	-5,9
Mikkeli - S:t M	491	-2,4	2,0	-4,0	-1,7	-6,1
Mustasaari - I	499	-2,4	1,7	-3,5	-0,9	-5,1
Mäntsälä	505	-2,1	2,2	-2,6	-4,0	-6,5
Naantali - Nåd	529	-1,8	2,4	-14,8	2,8	-11,4
Nastola	532	-2,4	2,0	-5,8	-0,7	-6,9
Nivala	535	-2,6	1,3	-2,1	-2,6	-6,0
Nokia	536	-2,0	2,0	-5,4	-0,5	-6,0
Nurmijärvi	543	-1,8	2,5	-2,9	-1,7	-3,9
Nurmo	544	-2,3	1,5	-4,7	-1,3	-6,8
Närpiö - Närpe	545	-3,8	1,9	-4,3	0,4	-5,8
Orimattila	560	-2,5	1,6	-3,0	-2,3	-6,2
Oulu - Uleåbo	564	-2,5	2,6	-10,2	1,4	-8,7
Parainen - Pa	573	-2,1	2,1	-3,2	-1,1	-4,2
Pieksämäki	593	-2,3	1,5	-4,5	-0,7	-6,1
Pietarsaari - U	598	-2,1	1,7	-6,0	0,1	-6,3
Pirkkala - Birkl	604	-1,9	2,1	-2,6	-1,6	-4,0
Pori - Björnebo	609	-2,1	1,9	-3,9	-0,4	-4,5
Porvoo - Borg	638	-1,9	2,0	-11,9	2,3	-9,5
Raahe - Brahe	678	-2,0	1,5	-16,9	4,1	-13,2
Raisio - Reso	680	-2,1	2,6	-5,4	-0,8	-5,8
Rauma - Rau	684	-2,2	1,7	-7,3	0,6	-7,2
Riihimäki	694	-2,1	2,3	-5,2	-0,5	-5,6
Rovaniemi	698	-2,6	2,1	-3,0	-3,1	-6,6
Salo	734	-2,0	1,8	-28,4	8,5	-20,1
Savonlinna - M	740	-2,6	2,0	-4,7	-0,9	-6,2
Seinäjoki	743	-2,4	2,6	-6,6	0,0	-6,5
Siilinjärvi	749	-2,0	1,5	-2,4	-3,9	-6,7
Sipoo - Sibbo	753	-1,6	2,3	-4,6	-0,8	-4,7
Sotkamo	765	-2,7	1,8	-5,8	0,3	-6,3
Tammisaari -	835	-2,3	2,4	-3,0	-1,1	-4,0
Tampere - Tai	837	-2,5	2,6	-8,7	1,0	-7,6
Tornio - Torne	851	-2,5	2,4	-5,9	-0,3	-6,3
Turku - Åbo	853	-2,4	2,4	-7,2	0,7	-6,6
Tuusula - Tus	858	-1,7	2,7	-4,1	-1,4	-4,5
Ulvila - Ulvsby	886	-2,3	1,4	-2,2	-3,6	-6,7
Uusikaupunki	895	-2,3	1,8	-2,8	-2,6	-5,9
Vaasa - Vasa	905	-2,1	2,0	-7,8	1,1	-6,9
Valkeakoski	908	-2,1	1,7	-5,2	-0,3	-6,0
Valkeala	909	-2,4	1,9	-5,9	0,1	-6,4
Vammala	912	-2,4	1,7	-3,6	-1,8	-6,1
Vantaa - Vanc	92	-1,9	3,7	-7,0	-0,2	-5,5
Varkaus	915	-2,2	1,6	-4,3	-1,3	-6,1
Vihti - Vichtis	927	-2,1	2,3	-2,9	-1,5	-4,2
Ylivieska	977	-2,5	1,7	-5,2	0,0	-6,0
Ylöjärvi	980	-2,1	2,2	-3,1	-1,5	-4,4
Äänekoski	992	-1,1	0,8	-2,9	-3,1	-6,3

Liite 2. Työn verotuksen alentaminen kunnallisverotuksessa

Verotyöryhmän esityksessä työn verotusta ehdotetaan kevennettäväksi noin 2 miljardilla eurola. Yleisemminkin on halua verotuksen painopisteen siirtämiseksi pois työn verotuksesta. Kuntien kannalta tämä tarkoittaa lähes väistämättä veropohjan pienenemistä, sillä suurin osa kuntien verotuloista tulee juuri työtulojen verotuksesta. Käytännössä vaikutukset kuitenkin riippuvat paljonkin siitä miten veroalennukset lopulta tehdään.

Liitetaulukko 1. Vähennykset kunnallisverossa

	Tehdään	Vähennyksen pohja
Tulohankkimisvähennys	Palkkatuloista	Palkkatulo
Jäsenmaksu ja kassamaksuvähennys	Palkkatuloista	Kulut
Matkakustannusvähennys	Palkkatuloista	Kulut
Muut menot	Palkkatuloista	Kulut
Moottorisaha- ja metsurivähennys	Palkkatuloista	Palkkatulo
Työasuntovähennys	Palkkatuloista	Vuokra
Eläkevakuutusmaksut		
Pakolliset vakuutusmaksut	Puhtaasta ansiotulosta	Maksut
Kollektiivisen lisäeläketurvan maksut	Puhtaasta ansiotulosta	Palkka
Merityötulovähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Merityötulo
Veronmaksukyvyen alentumisvähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Arvio
Luonnollisen henkilön lahjoitusvähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Lahjoitus
Eläketulovähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Kansaneläke, eläketulo, ansiotulo
Invalidivähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Invaliditeetti
Opintorahavähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Opintoraha, ansiotulot
Ansiotulovähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Palkka, ym.-, osinko-, elinkeino-, yritys-, ymtulojen ansiotulo-osuus
Perusvähennys	Puhtaasta ansiotulosta	Puhdas ansiotulo vähennysten jälkeen
Veroista tehtävät vähennykset		
Työtulovähennys	Verosta	Ansiotulot
Kotitalousvähennys	Verosta	Kulut
Opintolainavähennys	Verosta	
Alijäämähyvitys	Verosta	

Kunta määrää kunnallisveroprosentin, mutta kunnallisveron suuruuteen vaikuttavat olennaisesti myös tuloista ja verosta tehtävät vähennykset, joista päättää eduskunta. Kunnallisveron vähennyksiin onkin tehty säännöllisesti muutoksia veroratkaisujen yhteydessä.

Pääsääntöisesti vähennyksiä on kasvatettu verojen alennusten yhteydessä. Kuntaveron vähennyksiä tullaan myös jatkossa kasvattamaan, jos ansiotuloverotusta kevennetään. Jos myös pienituloisten verotusta halutaan keventää, täytyy se käytännössä tehdä kunnallisveron vähennysten kautta. Tulonjaon alapäässä kun ei valtionveroja nykyisellään makseta.

Tuloveron tuotto = kunnallisveroprosentti x (ansiotulot - vähennykset tuloista) - vähennykset veroista

Veroista tehtävät vähennykset tehdään ensisijaisesti valtionverotuksesta, mutta jos vähennys ylittää valtionveron määrään, tehdään vähennys joidenkin vähennysten kohdalla myös kunnallisverosta. Kunnallisverosta mahdollisesti tehtäviä vähennyksiä ovat työtulovähennys (voimaan 2009 verotuksesta alkaen), kotitalousvähennys, opintolainavähennys ja alijäämähyvitys.

Valtion päätöksillä työn verotusta voidaan alentaa muuttamalla valtionverotuksen tuloveroasteikon prosentteja sekä kasvattamalla tuloista ja verosta tehtäviä vähennyksiä. Vähennykset voivat kohdistua sekä valtion että kuntien verotukseen. Kuntaverotuksessa työn verotuksen keventäminen tehdään käytännössä kuntaverotuksen ansiotulovähennyksellä, työtulovähennyksellä tai perustulovähennyksellä. Näistä kuntaverotuksen ansiotulovähennys ja perusvähennys kohdistuvat kunnallisverotuksessa verotettavaan tuloon. Työtulovähennys taas tehdään verosta ja se kohdistuu ensisijaisesti valtionveroihin, mutta ylimenevältä osalta myös kunnallisveroihin.

Myös valtionverotuksen tuloveroasteikon muutokset heijastuvat kuntien verotukseen. Verosteikon lieventäminen vähentää verojen määrää valtioverotuksessa ja samalla mahdollisuuksia tehdä veroista vähennyksiä. Osalla veroista tehtäviä vähennyksiä ylimenevä osa tehdään kunnallisveroista.

Veronalennus voidaan tehdä monella tavalla eikä verotyöryhmän esityksessä otettu kantaa veronalennusten toteuttamisen yksityiskohtiin. Laskelmassa veronalennusten mallia on haettu viime vuosina toteutetuista veronalennuksista.

Vuonna 2008 tuloverotusta kevennettiin 330 miljoonalla eurolla. Kevennys toteutettiin lieventämällä tuloveroasteikkoa ja korottamalla kunnallisverotuksen ansiotulovähennystä. Verosteikon muutoksen vaikutus oli 220 miljoonaa euroa. Ansiotulovähennyksen osuus oli 110 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus oli noin 95 miljoonaa euroa. Käytännössä ansiotulovähennystä muutettiin nostamalla 2 500 – 7 230 euroa ansaitsevien vähennystä 49 prosentista 51 prosenttiin ja kasvattamalla vähennyksen enimmäismäärää 3 570 euroon. Yli 14 000 euroa ansaitsevien vähennyksen alenemaa kasvatettiin 4 prosentista 4,5 prosenttiin. (HE 57/2007)

Vuonna 2009 ansiotulojen verotusta kevennettiin noin miljardilla eurolla. Kevennys toteutettiin lieventämällä tuloveroasteikkoa ja kasvattamalla valtionverotuksen ansiotulovähennyksen korvannutta työtulovähennystä. Työtulovähennyksen osuus veronalennuksesta oli noin 400 miljoonaa euroa ja siitä kuntien osuus oli noin 106 miljoonaa euroa. Lisäksi kunnat menettivät verotuloja noin 93 miljoonaa työtulovähennyksen käyttöönotossa. Verrattuna valtionverotuksen ansiotulovähennykseen työtulovähennystä muutettiin korottamalla vähennysprosenttia 3,6 prosentista 5,2 prosenttiin ja nostamalla vähennyksen enimmäismäärää 400 eurosta 600 euroon. Lisäksi ylärajan 33 000 ylittävistä tuloista tehtävä alenema korotettiin 0,9 prosentista 1,2 pro-

senttiin. Tuloveroasteikon lieventämisen 630 miljoonan verotulojen laskusta kuntien osuus on noin 27 miljoonaa euroa. (HE 112/2008).

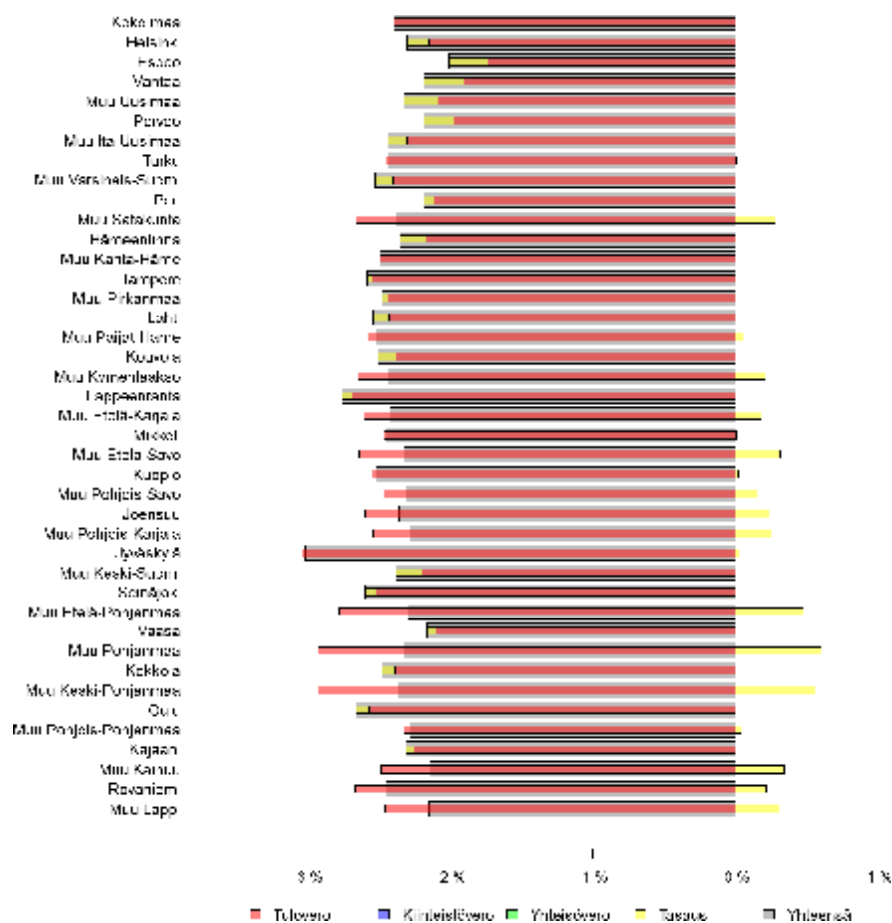
Vuonna 2010 ansiotuloverotusta kevennettiin noin miljardilla eurolla. Kevennys tehtiin tuloveroasteikkoa lieventämällä sekä työtulo- ja perusvähennystä korottamalla. Työtulovähennyksen enimmäismäärä nostettiin 600 eurosta 650 euroon ja perusvähennyksen enimmäismäärä 1 480 eurosta 2 200 euroon. Työtulovähennys vähennyksen korottaminen vähentää kuntien verotuloja noin 30 miljoonaa euroa (yhteensä 95 miljoonaa) ja perusvähennyksen korottaminen 195 miljoonaa euroa. Tuloveroasteikon alentaminen vähentää verotuloja 670 miljoonaa, josta kuntien osuus on 115 miljoonaa euroa.

Vuonna 2011 ansiotuloverotusta kevennetään noin 450 miljoonaa euroa. Tuloveroasteikon lievennys vähentää verotuloja 200 miljoonaa, josta kuntien osuus on 25 miljoonaa. Työtulovähennyksen nosto vähentää verotuloja 200 miljoonaa, josta kuntien osuus 76 miljoonaa euroa. Perusvähennystä nostetaan 2 200 eurosta 2 250 euroon, mikä vähentää kuntien verotuloja 14 miljoonaa euroa.

Liitetaulukko 2. Työtuloihin kohdistuneet veronalennukset, miljoonaa euroa. Työtulovähennystä lukuun ottamatta alennukset kohdistuvat osittain myös muihin ansiotuloihin.

	Yhteensä	Taulukko	Vähennykset	Työtulov.	Perus-tulov.	Ansio-tulov.	Kuntien osuus
2008	330	220	110			110	110
2009	1030	630	400	400			133
2010	960	670	290	95	195		380
2011	416	200	216	200	16		129

Laskelmassa verotyöryhmän ehdottama 2 miljardin veronalennus työtuloihin on toteutettu siten, että 2/3 veronalennuksesta tehdään tuloveroasteikkoon ja 1/3 vähennyksiin. Vähennysten korotukset on laskelmassa tehty 500 miljoonan edestä työtulovähennykseen ja 200 miljoonan edestä perusvähennykseen. Liitekuviassa 1 on esitetty kuvatun kaltaisen muutoksen vaikutus kuntien verotuloihin verotuksen tasaus huomioon ottaen.

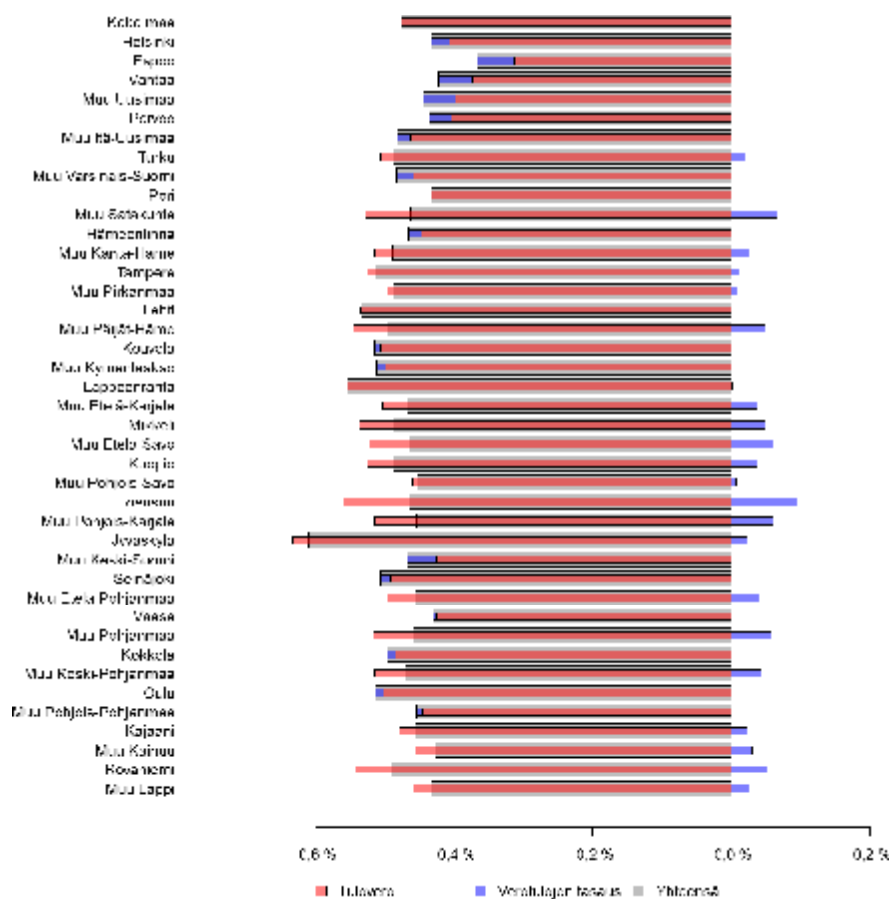
Liitekuvio 1. Arvio verotukset kehittämistyöryhmän työn verotuksen alentamisen vaikutuksista kuntien verotuloihin.

Laskelmassa käytetty tapa on kuitenkin vain yksi tapa tehdä työn verotuksen alentaminen. Seuraavassa on esitetty vaihtoehtoisia laskelmia eri vähennysten vaikutuksista kuntien verotuloihin. Työn verotuksen keventämisen kannalta keskeisimmät vähennykset ovat työtulovähennys, kunnallisveron ansiotulovähennys ja perusvähennys.

Perusvähennyksen vaikutus

Perusvähennystä nostamalla voidaan keventää erityisesti pienituloisten verotusta. Perusvähennys tehdään tuloista viimeisenä muiden vähennysten jälkeen. Enimmäismäärään asti tulot muiden vähennysten jälkeen vähennetään kokonaisuudessaan ja enimmäismäärää suuremmat tulot pienentävät vähennystä 20 prosentilla ylimenevästä tulosta. Perusvähennyksen enimmäismäärää oli pitkään 1 480 euroa, mutta sitä nostettiin vuonna 2010 2 200 euroon ja vuonna 2011 2 250 euroon.

Laskelmassa on tehty noin 100 000 € veronalennus nostamalla perusvähennyksen enimmäismäärää edelleen 2 600 euroon (liitekuvio 2).

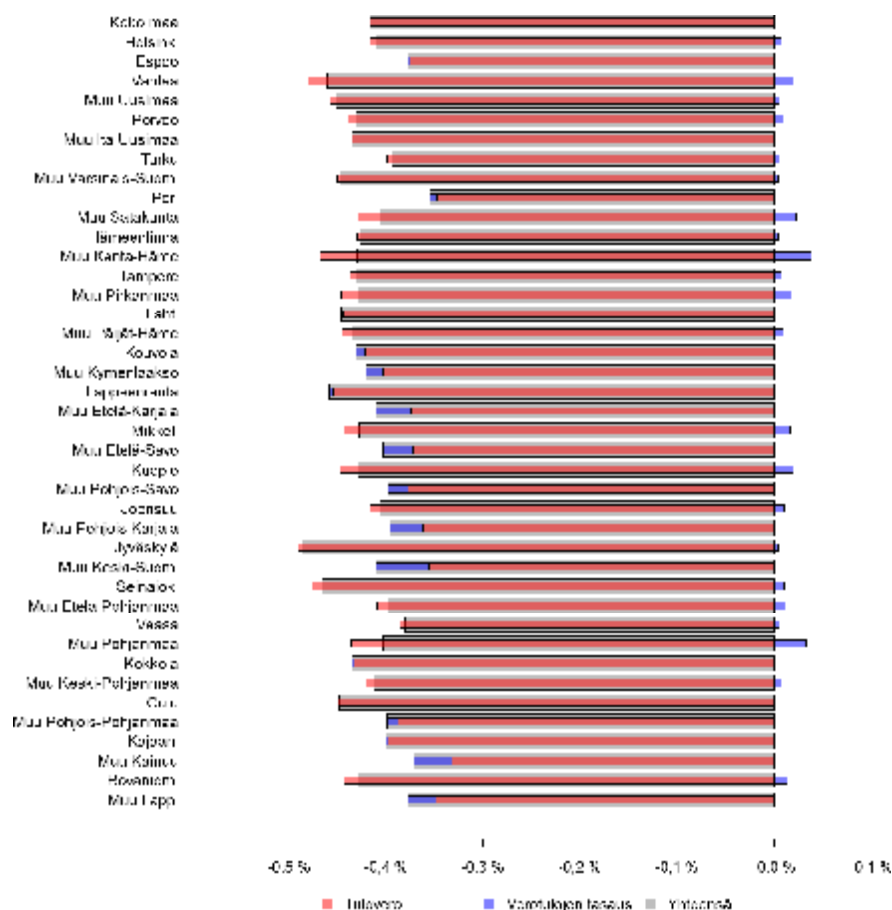

Liitekuvio 2. Perusvähennyksellä tehdyn noin 100 000 € veronalennuksen vaikutus kuntien verotuloihin.

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen vaikutus

Liitetaulukko 3. Kunnallisveron ansiotulovähennyksen parametrit.

	2007	2008	2009	2010	2011
Alaraja	2500	2500	2500	2500	2500
1. prosentti	49 %	51 %	51 %	51 %	51 %
Taiteraja	7230	7230	7230	7230	7230
2. prosentti	26 %	28 %	28 %	28 %	28 %
Enimmäismäärä	3250	3570	3570	3570	3570
Pienennysraja (puhdas ansiotulo)	14000	14000	14000	14000	14000
Pienennysprosentti	4 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %

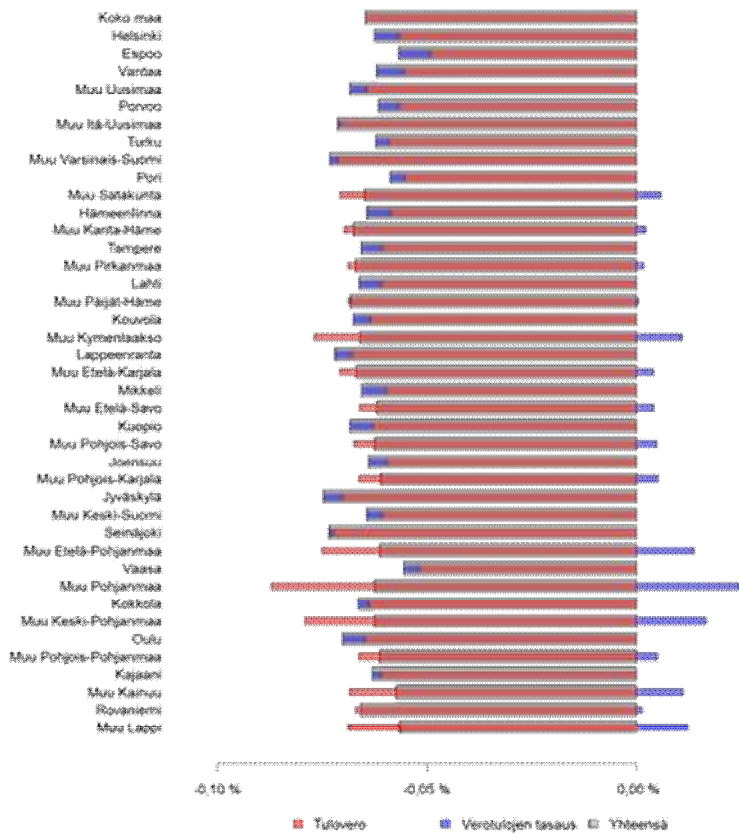
Liitekuvi 4. Kunnallisveron ansiotulovähennyksellä tehty noin 100 000 €:n veronalennuksen vaikutus kuntien verotuloihin.

Työtulovähennyksen vaikutus

Uusi työtulovähennys on vuodesta 2009 lähtien korvannut ansiotulovähennyksen valtionverotuksessa. Työtulovähennystä on tulevaisuudessa tarkoitus käyttää palkkatulojen veronkevennyksiin. Vaikka työtulovähennys tehdään ensisijaisesti valtionverosta, tehdään se valtionveron ylimenevältä osalta myös kunnallisverosta yhdessä kirkollisveron ja sairaanhoitomaksun kanssa. Laskelmassa on nostettu työtulovähennyksen ylärajaa 50 eurolla.

Liitetaulukko 4. Työtulovähennyksen parametrit.

	2009	2010	2011
Alaraja	2 500	2 500	2 500
Osuus alarajan ylittävästä tulosta	5,2 %	5,2 %	5,9 %
Enimmäismäärä	600	650	740
Ylärajaa	33 000	33 000	33 000
Pienennys ylärajan ylittäväältä osalta	1,2 %	1,2 %	1,2 %

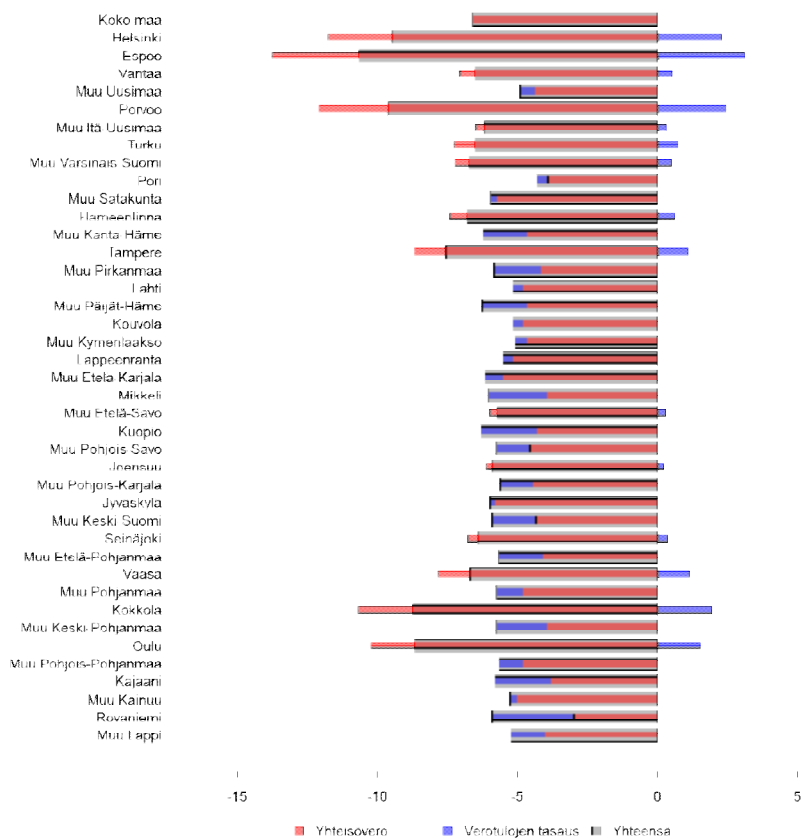
Liitekuvio 5. Työtulovähennyksellä tehdyn noin 100 000 €:n veronalennuksen vaikutus kuntien verotuloihin.

Liite 3. Yhteisö- ja yritysverotuksen muutokset kuntien kannalta

Yhteisövero pois kunnilta

Yhteisövero on yritysten ja muiden yhteisöjen maksama tulovero ja sen suuruus on nykyisin 26 % verotettavasta tulosta. Yhteisöveron tuotto jaetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille. Kuntien osuus yhteisöverosta on 22,03 % (korotettuna vuosille 2009-2011 23,03 %). Yksittäisten kuntien vero-osuudet määräytyvät yhteisöjen toimipaikkojen henkilöstön ja bruttokantorahatulojen perusteella (Verontilityslaki n.d.).

Verotuksen kehittämisyöryhmän esityksessä ehdotetaan yhteisövero-osuuden poistamista kunnilta. Yhteisöverojen ongelmana ovat suuret vuosittaiset vaihtelut, jonka takia se soveltuu huonosti kuntien veroksi. Suurimmat veromenetykset yhteisöverojen poistosta tulisivat Espoole, Helsingille, Porvoole, Kokkolalle ja Oululle (Kuvio 3).

Liitekuvio 6. Yhteisöveron poistamisen vaikutus kuntien verotuloihin.

Liite 4. Kiinteistöverotuksen noston vaikutus

Kiinteistöveron piiriin kuuluvat rakennukset ja maapohja, maa- ja metsätalousmaata lukuun ottamatta. Veron suuruus määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kiinteän veroprosentin perusteella. Kunnat päättävät kiinteistöveron suuruuden lain antamissa rajoissa.

Kiinteistöveron korottamiselle ja kiinteistöveron osuuden nostolle kuntien tuloista on paineita. Verotuksen kehittämistyöryhmän esityksessä kiinteistöverotusta halutaankin muutettavan seuraavasti:

- Yleisen kiinteistöveron eriyttäminen maapohjan ja rakennusten kiinteistöveroon sekä maapohjan kiinteistöveron alarajan nosto rakennusten alarajaa korkeammaksi
- Kiinteistöveroprosenttien ylärajojen poisto voimaloita ja muita kuin vakituisia asuinrakennuksia lukuun ottamatta
- Verotuksen tasausjärjestelmän kehittäminen kiinteistöverotusta kannustavaksi.

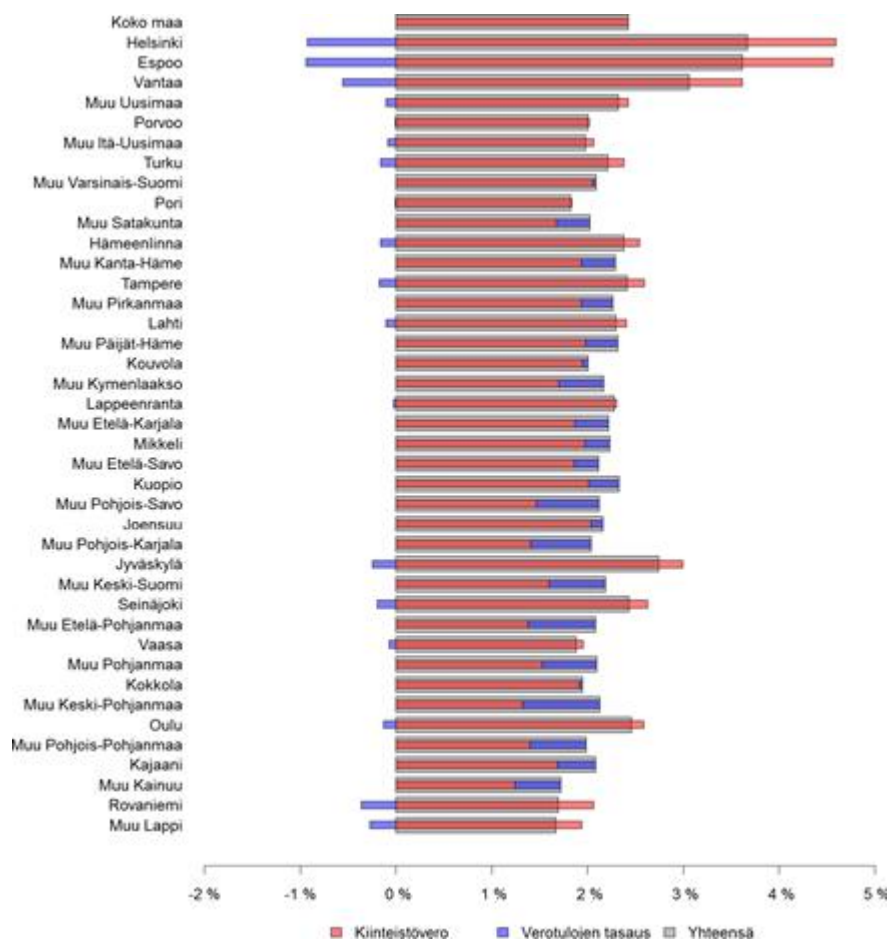
Yksi mahdollisuus kiinteistöveron käytön kannustamiseen tasausjärjestelmän muutoksella olisi kiinteistöveron poistaminen verotulojen tasausjärjestelmästä.

Nykyinen kiinteistöverotus:

Kiinteistöveroprosentin vaihtelurajat 2010 lähtien (suluissa vuoteen 2009 voimassa olleet prosentit):

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,60 – 1,35 (0,50 - 1,00)
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,32 – 0,75 (0,22 - 0,50)
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti korkeintaan 0,60 prosenttiyksikköä suurempi kuin vakituisen asuinrakennusten
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti enintään 2,85 (2,50), mutta pienvoimaloille voidaan asettaa alhaisempi kiinteistöveroprosentti.
  - Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 1,00 - 3,00. Pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnissa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on vähintään kunnassa sovellettava yleinen veroprosentti + yksi prosenttiyksikkö, enintään kuitenkin 3,00 prosenttia
  - Yleishyödyllisten yhteisöjen omistamille kiinteistöille voidaan määrätä yleistä kiinteistöveroa alhaisempi kiinteistöveroprosentti.

Verotuksen kehittämistyöryhmän esityksen arvioinnissa on käytetty perustana ryhmän tavoitetta 600 miljoonan euron lisätuloista. Kiinteistöveroprosentteja on laskelmassa nostettu nykyiset erot säilyttäen. Yleistä kiinteistöveroprosenttia on nostettu 0,35 prosenttiyksikköä ja maapohjan yleistä prosenttia 0,65 prosenttia. Asuinrakennusten prosentteja on nostettu 0,2 prosenttiyksikköä ja rakentamattoman rakennuspaikan 1 prosenttiyksikkö sekä voimalaitosten 0,6 prosenttiyksikköä, missä mahdollista nykyisillä rajoilla. Selvästi eniten lisäverotuloja saisivat pääkaupunkiseudun kunnat (Liitekuvio 7)

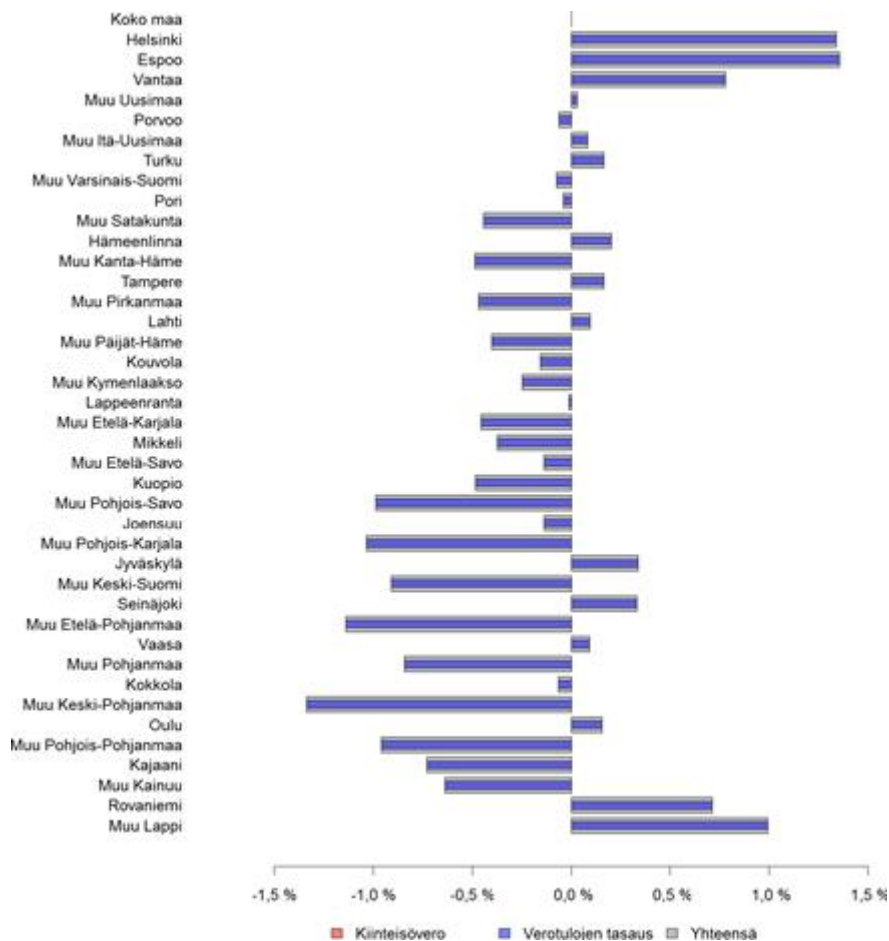

Liitekuvio 7. Verotuksen kehittämisyöryhmän esityksen vaikutus, jos kaikki kunnan nostaisivat kiinteistöveroaa tasaisesti esityksen tavoitteen mukaan.

Kiinteistöverotuksen poistaminen kuntien verotulojen tasauksesta

Verotuksen kehittämisyöryhmä haluaisi kehittää verotuksen tasausjärjestelmää kiinteistöverotusta suosivaan suuntaan. Yksi vaihtoehto olisi, että kiinteistövero ei enää huomioitaisi verotulojen tasauksessa. Muilta osin tasausjärjestelmä pysyisi nykyisen kaltaisena. Laskelma on tehty vuoden 2008 tiedoilla, mutta kiinteistöveroprosentteina on käytetty vuoden 2010 prosentteja.

Pääkaupunkiseutu hyötyy eniten kiinteistöveron poistosta tasausjärjestelmästä ja menettäjinä olisivat puolestaan keskusten ulkopuoliset kunnat (Liitekuvio 8). Syynä on yksinkertaisesti se, että ilman kiinteistöveroaa tasattavaa olisi vähemmän. Tällöin tasauksen maksajat hyötyvät ja saajat häviävät. Poikkeuksena on Lappi, jonka kunnista monet olisivat voittajia uudistuksessa. Lapissa kiinteistövero on selvästi keskimääräistä suurempi tulonlähde kunnille pääasiassa voimallaitosten ansiosta.

Liitekuvio 8. Kiinteistöveron poistaminen verotulojen tasausjärjestelmästä. Vaikutus kuntien verotuloihin. Vuoden 2008 verotus vuoden 2011 kiinteistöveroprosenttein.

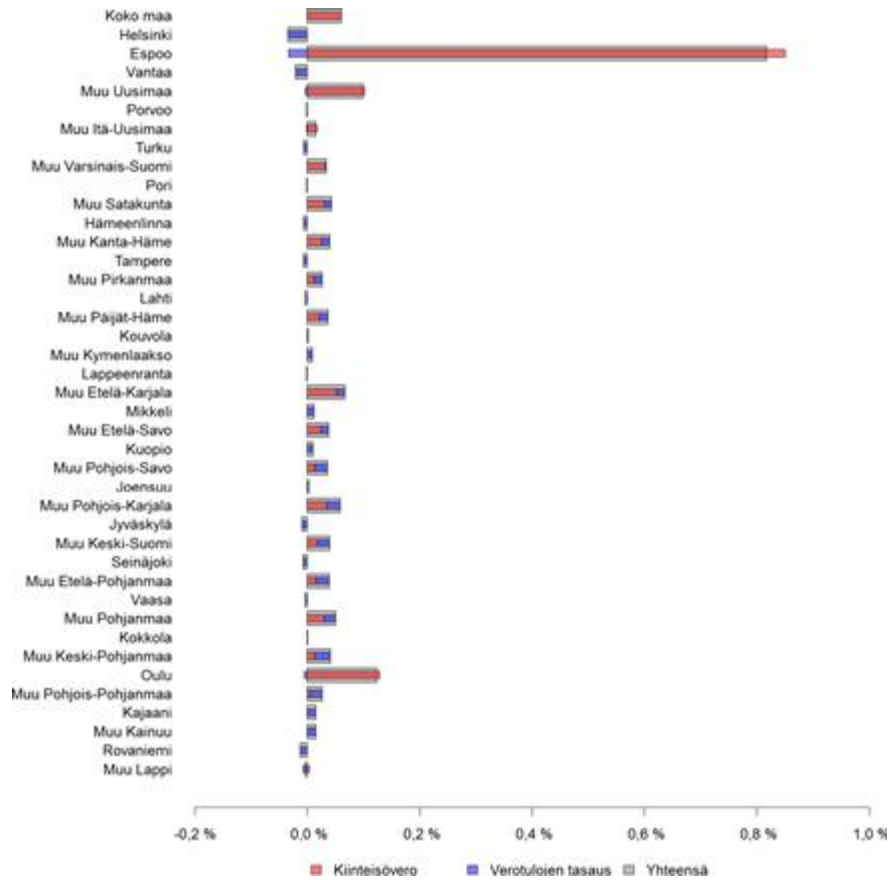
Maapohjalle korkeampi yleinen kiinteistöveroprosentti

Nykyisessä kiinteistöverojärjestelmässä maapohjalla ja yleisen kiinteistöveron piirissä olevilla rakennuksilla on sama kiinteistöveroprosentti. Verotyöryhmän esityksessä yleisessä kiinteistöveroprosentissa eriytettäisiin rakennusten ja maapohjan kiinteistöveroprosentit siten, että maapohjalla asetettaisiin korkeampi vaihteluväli.

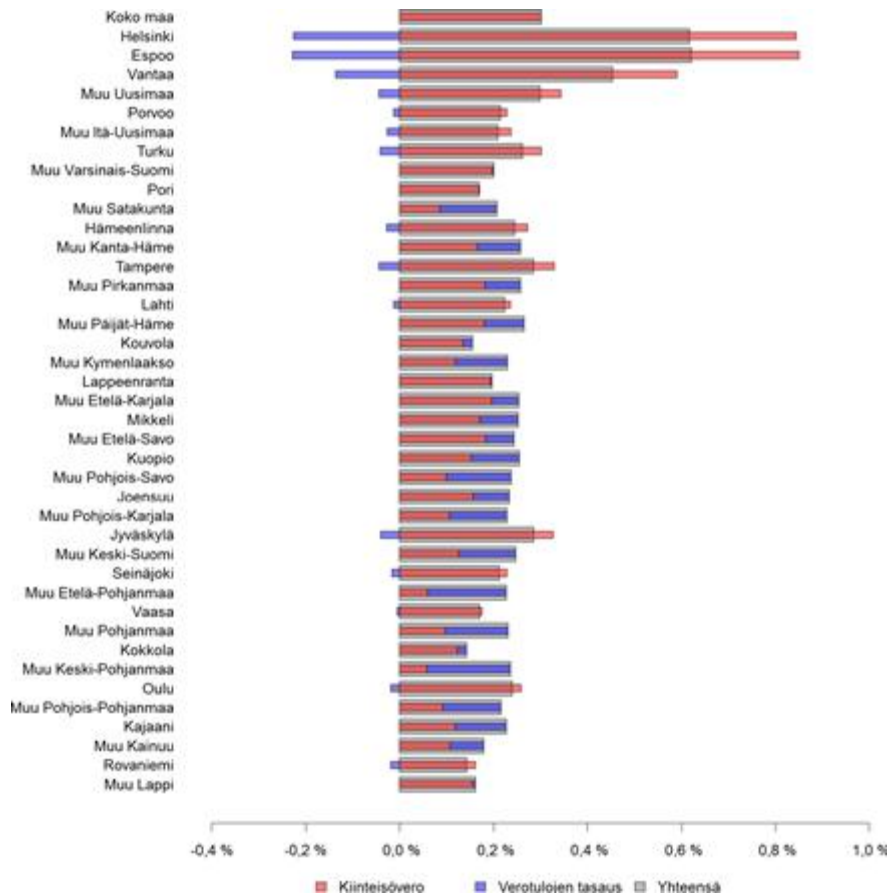
Vain harva kunta on nykyisin yleisen kiinteistöveron alarajalla, joten maapohjan alarajan noston suora, veroprosentin nostoon pakottava, vaikutus ei ole kovin suuri Espoota lukuun ottamatta (Liitekuvio 9). Espoossa kiinteistöveron nousu lisäisi kunnan tuloja lähes prosentilla. Suurimmassa osassa muita kuntia verotulojen kasvu olisi vain pieni ja koko maan tasolla alarajan noston 0,2 prosenttiyksiköllä lisäisi verotuloja suoraan reilut 14 milj. euroa (vuoden 2008 verotusarvoilla).

Maapohjan kiinteistöveron eriyttäminen ja alarajan nosta antavat kuitenkin kunnille liikumavaraa. Jos kaikki kunnat nostaisivat maapohjan kiinteistöveroa 0,2 prosenttiyksikköä kasvattaisivat verotulot yhteensä reilut 70 milj. euroa (Liitekuvio 10). Maapohjan kiinteistöveron nostosta saisivat verotuloja selvästi eniten lisää pääkaupunkiseudun kunnat. Niissä tonttimaan arvo on suuri ja maapohjan verotusarvosta noin puolet on pääkaupunkiseudun kunnissa. Helsingissä yksistään noin 30 prosenttia.

Verotulojen tasaus leikkaisi kuitenkin pääkaupunkiseudun tuloja ja nostaisi tuloja suurimmalla osalla muista kunnista.

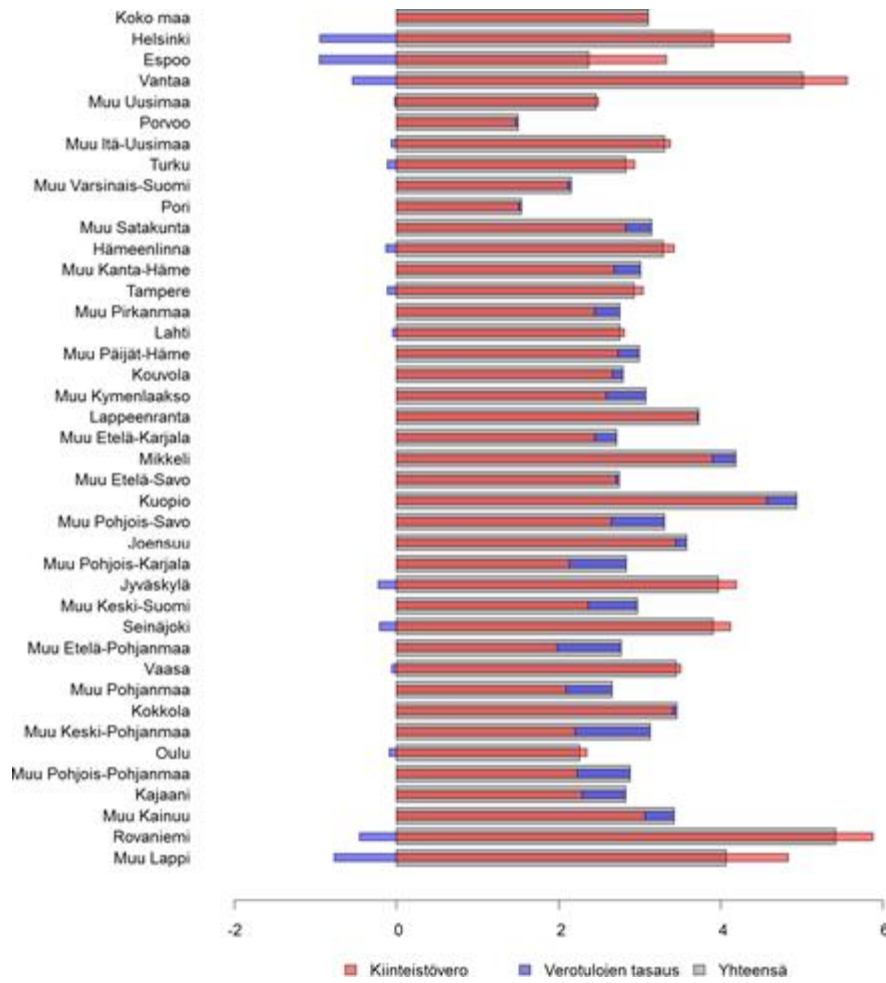
Liitekuvio 9. Maapohjan kiinteistöveron alarajan nosto 0,2 prosenttiyksikköä, kiinteistöveron nostoon pakottava vaikutus.

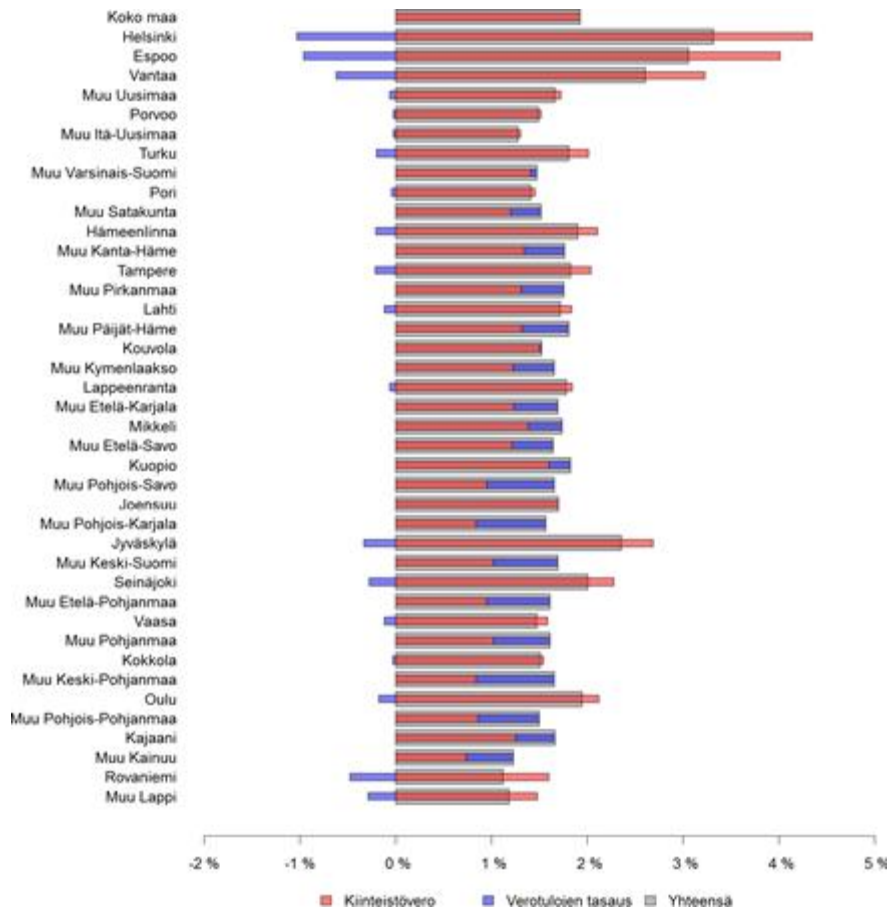
Liitekuvio 10. Maapohjan kiinteistöveron nosto kaikissa kunnissa 0,2 prosenttiyksikköä.

Kiinteistöveroprosenttien korottaminen

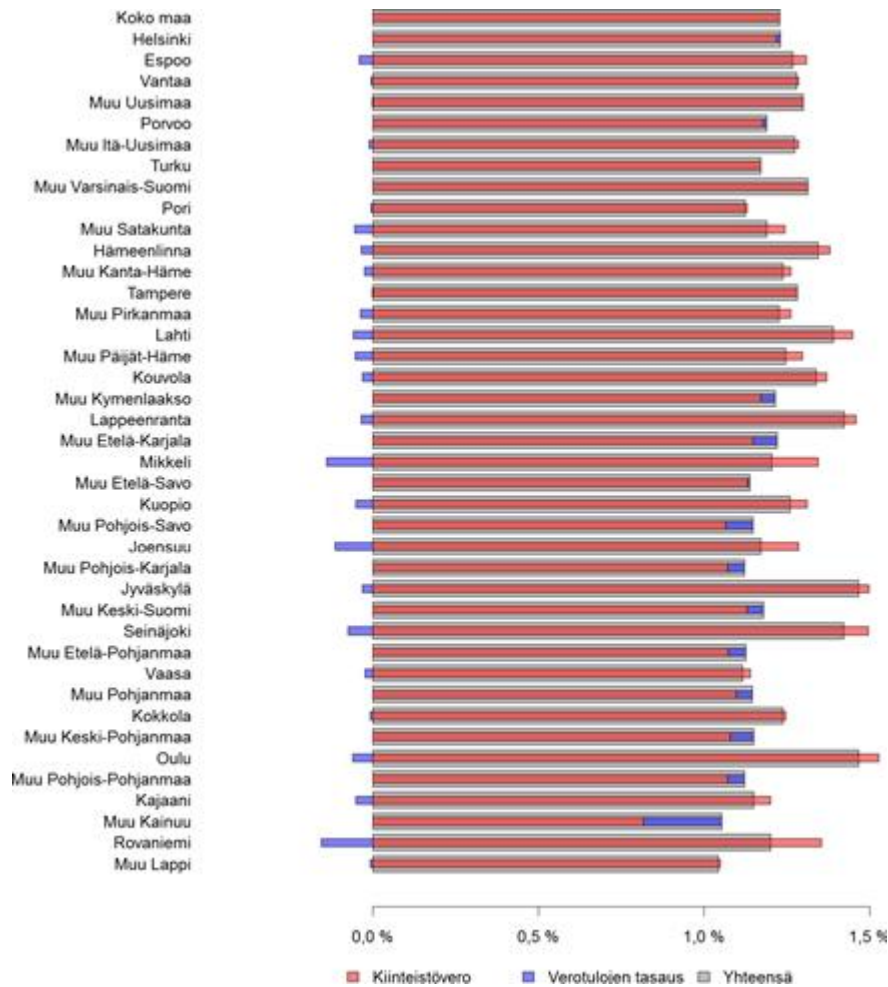
Verotuksen kehittämistyöryhmän toiveissa on kiinteistöverotuksen lisääminen. Seuraavassa on esitetty vaihtoehtoisia laskelmia kiinteistöveroprosenttien korottamisesta. Laskelmissa on ”kaksinkertaistettu” kiinteistöveron eri komponentteja korottamalla kiinteistöveroprosentteja niiden nykyisen alarajan verran. Tällöin nykyiset erot kiinteistöverotuksessa kuntien välillä säilyvät ennallaan. Koko kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen” tuottaisi verotuloja lisää noin 800 milj. euroa (Liitekuvio 11). Pelkän yleisen kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen” tuottaa noin 460 milj. euroa (Kuvio 1), vakituisten asuntojen kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen” 290 milj. euroa (Kuvio 2) ja vapaa-ajan asuinrakennusten ”kaksinkertaistaminen” noin 20 milj. euroa (Kuvio 3).

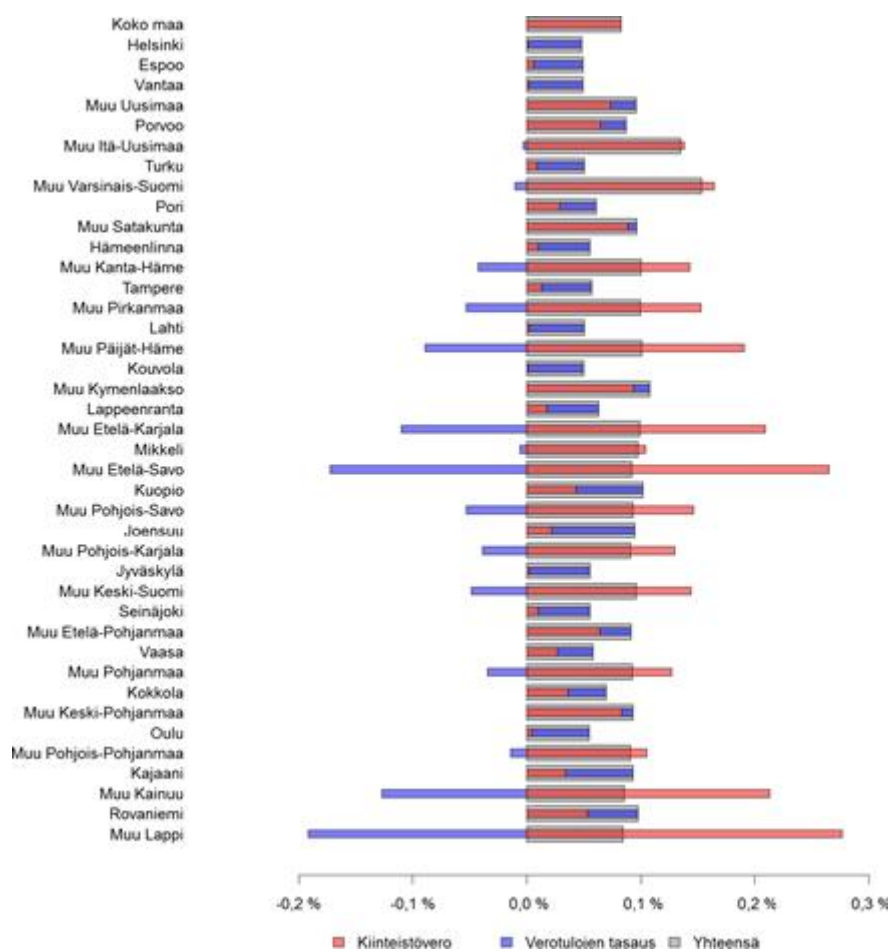
***Liitekuvio 11.** Kiinteistöveron ”kaksinkertaistamisen” vaikutus kuntien verotuloihin. Kaksinkertaistaminen on tehty lisäämällä kaikkien kuntien kiinteistöveroprosentteja nykyisillä alarajoilla.*

Kuvio 1. Yleisen kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen”, lisäämällä kaikkien kuntien yleistä kiinteistöveroprosentteja nykyisellä alarajalla eli 0,6 prosenttiyksiköllä.

Kuvio 2. Vakituisten asunrakennusten kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen”, lisäämällä kaikkien kuntien vakituisten asunrakennusten kiinteistöveroprosentteja nykyisellä alarajalla eli 0,32 prosenttiyksiköllä.

Kuvio 3. Vapaa-ajan asunrakennusten kiinteistöveron ”kaksinkertaistaminen”, lisäämällä kaikkien kuntien vapaa-ajan asuinrakennusten kiinteistöveroprosentteja nykyisellä alarajalla eli 0,32 prosenttiyksiköllä.

Liite 5. Yritysverouudistus

Verotuksen kehittämistyöryhmän esitys listaamattomien yritysten verotuksen muutoksesta vaikuttaisi kuntien verotuloihin ansio-osinkojen ja palkkatulojen osingoiksi muunnon osalta.

Verotyöryhmän esitys yritysverotuksesta:

- Yhteisöverokanta 26 % **à** 22 %
- Pääomaverokanta 28 % **à** 30 %
- Koko osinko luetaan pääomatuloksi
- à** Voiton verotus 40,5 % **à** 45,4 %

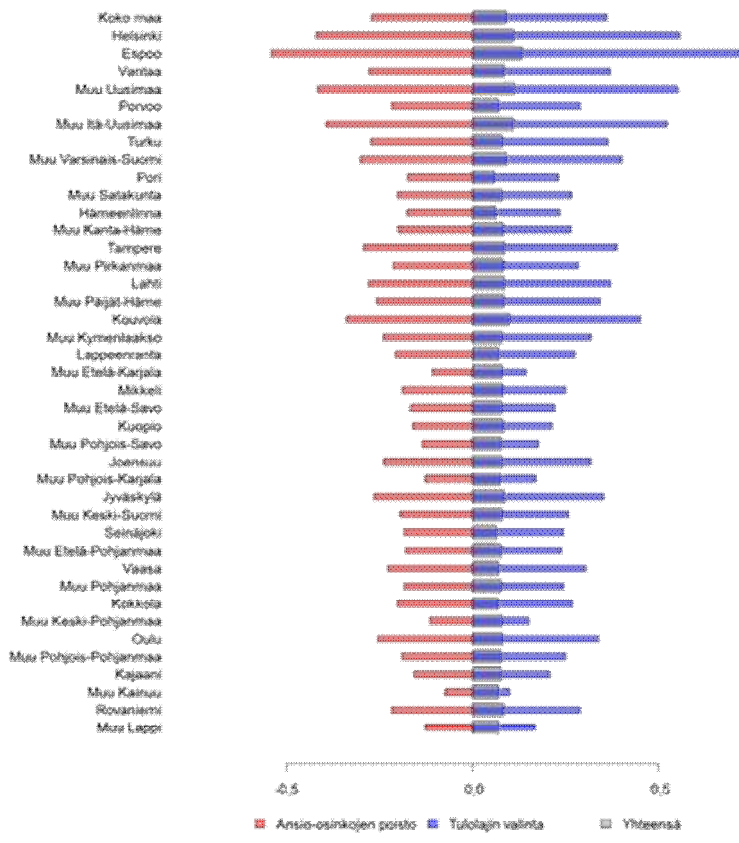
Muutokset verotukseen kuntien verotulojen kannalta verotyöryhmän esityksen mukaisesti:

- Ansiotulona verotettu osinkotulo listaamattomista yrityksistä poistuu, joten kunnallisverojen veropohja kapenee
- Ansiotulot lisääntyvät, sillä kannusteet muuntaa ansiotuloa pääomatuloksi pienenevät, kun ansio- ja pääomaverotuksen ero pienenee. Kuntien veropohja kasvaa
- Yhteisövero pienenee, koska ansiotulot ovat vähennyskelpoisia yrityksen kirjanpidossa.

Laskelmassa on selvitetty ansiotulo-osingon poistumisen ja yrittäjien palkkatulo-osuuden kasvun vaikutus kuntien verotuloihin. Ansiotulo-osinkelaskelmassa on vähennetty kaikki ansiotulo-osingot kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta. Kokonaisuudessaan ansiotulo-osingot olivat vuonna 2008 ansiotuloista reilut 0,3 %.

Yrittäjien palkkatulojen kasvun vaikutus on puolestaan laskettu lisäämällä arvioitu palkkatulojen lisäys kunnallisverotuksessa verotettavaan tuloon. Arvio palkkatulojen kasvusta perustuu Karin ja Valjuksen (2010) laskelmiin, joiden mukaan yrittäjien palkkasumma kasvaa nettoina noin 33 % enemmän kuin mikä on ansiotulo-osingon vähennys.

Lisäksi yhteisöverot pienenevät jonkin verran, koska kasvavat palkkamenot pienentävät yritysten voittoa. Tätä laskelmassa ei ole otettu huomioon.

Kuvio 4. Verotuksen kehittämistyöryhmän yritysverouudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin.

PTT julkaisuja, PTT publikationer, PTT publications

22. Hanna Karikallio. 2010. Dynamic Dividend Behaviour of Finnish Firms and Dividend Decision under Dual Income Taxation
21. Satu Nivalainen. 2010. Essays on family migration and geographical mobility in Finland
20. Terhi Latvala. 2009. Information, risk and trust in the food chain: Ex-ante valuation of consumer willingness to pay for beef quality information using the contingent valuation method.
19. Perttu Pyykkönen. 2006. Factors affecting farmland prices in Finland

PTT raportteja, PTT forskningsrapporter, PTT reports

228. Petri Mäki-Fränti. 2011. Liikennehankkeiden epäsuorien taloudellisten vaikutusten arviointi. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 02/2011
227. Matleena Kniivilä – Paula Horne – Marjatta Hytönen – Jukka-Pekka Jäppinen – Arto Naskali – Eeva Primmer – Janne Rinne. 2011. Monia hyötyjä metsistä – ekosysteemipalveluiden yhteistuotanto ja tuotteistaminen
226. Anna-Kaisa Rämö – Emmi Haltia – Paula Horne – Harri Hänninen. 2011. Yksityismetsien puuntarjonta – Puunmyyntipäätökseen vaikuttavat tekijät.
225. Veera Laiho – Anneli Hopponen – Terhi Latvala – Anna-Kaisa Rämö. 2010. Erityisryhmien työkyky – työttömät ja vammaiset
224. Pasi Holm – Veera Laiho. 2010. Sairaanhoidovakuutus – sairaus vai mahdollisuus
223. Markus Lahtinen. 2010. Yksityinen varautuminen hoivamenoihin □ Vaihtoehtoisia malleja oman hoivan rahoittamiseen

PTT työpapereita, PTT diskussionsunderlag, PTT Working Papers

131. Petri Mäki-Fränti - Markus Lahtinen – Sami Pakarinen – Lauri Esala. 2011. Alueellisten asuntomarkkinoiden kehitys vuoteen 2013
130. Perttu Pyykkönen - Teemu Seppälä – Tapani Yrjölä. 2011. Rehun sopimustuotannon mahdollisuudet Kainuussa
129. Tapani Yrjölä - Petri Mäki-Fränti - Perttu Pyykkönen. 2010. Maataloustuotteiden kaupan vapautumisen vaikutukset tuotannon keskittymiseen - ekonometrinen analyysi
128. Tapani Yrjölä. 2010. Elintarviketuotannon rakenteen keskittyminen ja politiikat
127. Pasi Holm – Veera Laiho – Sami Pakarinen. 2010. Tupakkaveron rakenteen muutos
126. Leena Kerkelä – Jyri Hietala – Sami Pakarinen. 2010. Energiapaketin aluetaloudelliset vaikutukset
125. Perttu Pyykkönen - Heikki Lehtonen - Anu Koivisto. 2010. Maatalouden rakennekehitys ja investointitarve vuoteen 2020
124. Sami Pakarinen. 2010. Vertical price transmission in the Finnish import fruit markets
123. Satu Nivalainen – Anneli Hopponen. 2010. Varusmiesten työkyky